

DIGITA

LAUSUNTO

1 (3)

22.5.2026

Julkinen

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20,
13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi
LVVLVV-U/40860/2026

Kotapalon tuulivoimapuiston vaikutukset radio- ja tv-vastaanottoon

Kotapalon tuulivoimahanke sijoittuu Lapin maakunnan lounaisosaan, Keminmaan kunnan alueelle noin 15 kilometriä kunnan keskustaaajamasta koilliseen. Noin 6700 hehtaarin laajuiselle alueelle suunnitellaan enintään 54 tuulivoimalan rakentamista. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat Keminmaan lisäksi Tornion kunnan alueelle.

Lupa- ja valvontavirasto on antanut Digita Oy:lle mahdollisuuden antaa kirjallisen lausunnon liittyen Kotapalon tuulivoimahankkeeseen. Digita Oy (jäljempänä Digita) kiittää lausuntomahdollisuudesta ja lausuu seuraavaa:

Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.

Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni- tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.

Antenni-tv -lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv-vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.

Antennitelevision vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv-lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja
- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LIVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv-signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetyksensä lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Julkinen

Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv- lähetysasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapaistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv- vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeätä, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Lisätietoja asiassa antaa:

Digita Oy
Teemu Lampila
Asiakkuusjohtaja
teemu.lampila@digita.fi
+358 400 545 621

Maankäyttö ja ympäristö

25.5.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fiKeminmaa kunta
kunta@keminmaa.fi

Lausuntopyyntö 29.4.2025 LVV-U/40860/2026 ja kunta kuulutus 21.4.2026

**Keminmaa, Kotapalon Tuulivoima Oy, Kotapalon tuulivoimahanke:
tuulivoimapuisto ja voimajohto, ympäristövaikutusten arviointiohjelma /
Kotapalon tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)**

Kiitos mahdollisuuksista lausua hankkeesta.

Annamme yhden lausunnon samanaikaisesti nähtävillä oleviin asiakirjoihin (YVA-menettely ja osayleiskaavat).

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä. Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan.

Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniset vaatimukset. Kustakin liittynästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti.

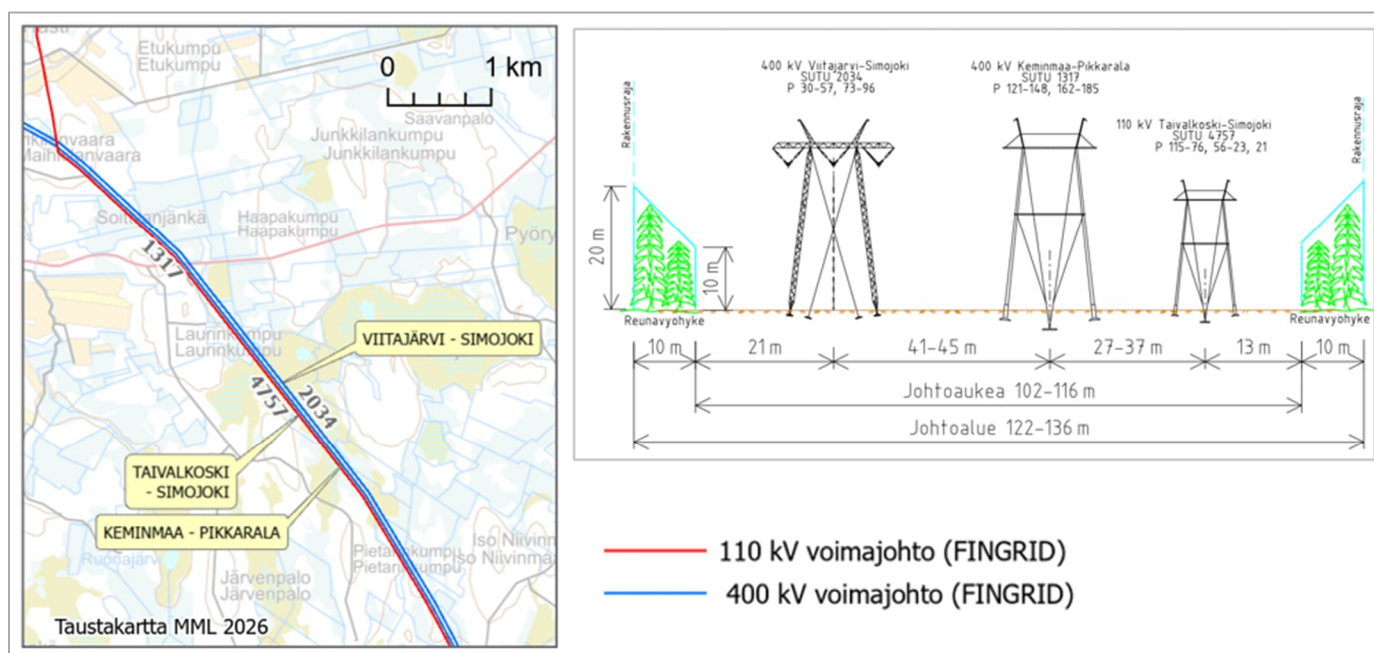
Alueen eteläreunaan sijoittuvat Fingridin 400 kilovoltin (kV) voimajohdot Viitajärvi–Simojoki (suunnittelutunnus SUTU 2034) ja Keminmaa–Pikkarala (SUTU 1317) sekä 110 kV voimajohto Taivalkoski–Simojoki (SUTU 4757). Voimajohtoja varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus yhteiselle 122–136 metriä leveälle johtoalueelle (kuva 1). Johtoalue muodostuu 102–116 metriä leveästä johtoaukeasta ja johtoaukean molemmin puolin olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä. Rakennusrajoitusta kattaa voimajohtoalueen.

Fingridin kanta on, että tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 1,5 x tuulivoimalan maksimikorkeuden (maksimikorkeus = napakorkeus + lavan pituus) määrittämän etäisyyden päähän johtoalueen ulkoreunasta mitattuna.

Fingrid OyjKatuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 HelsinkiPostiosoite
PL 530
00101 HelsinkiPuhelin
030 395 5000Faksi
030 395 5196Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Maankäyttö ja ympäristö

25.5.2026

Kuva 1. Fingridin voimajohtojen sijainti ja poikkileikkaus.

YVA- ja kaava-asiakirjoja koskevissa lausunnoissa Fingrid ottaa kantaa vain kantaverkkoon liittyviin asioihin ja vaikutuksiin. Tämä lausunto koskee siten ainoastaan Fingridin omistamia voimajohtoja ja toimintoja.

Tässä YVA- ja kaavalausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin toimintoja.

Pyydämme toimittamaan YVA- ja kaava-asioita koskevat lausuntopyynnöt Fingridin kirjaamoon kirjaamo@fingrid.fi.

YVA- ja kaava-asioiden yhteyshenkilö Fingridissä on Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj
Maankäyttö ja ympäristö

Mika Penttilä
yksikön päällikkö

26.5.2026

GTK/342/00.17/2026

Geologian tutkimuskeskus
Ympäristöratkaisut
Rovaniemi

Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi

Lausuntopyyntöne 29.04.2026, LVV-U/40860/2026

LAUSUNTO

Kotapalon tuulivoimahanke ja 400 kV voimajohto, Keminmaa, Tornio

Kiitämme mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Geologian tutkimuskeskus (GTK) huomauttaa, että alustavia voimaloiden sijainteja on merkitty YVA-ohjelmassa arvokkaiden moreenimuodostumien päälle. Ohjelmatekstissä kuitenkin kerrotaan, että voimalasijoittelu tulee tarkentumaan maastonselvitysten perusteella. GTK pitää tärkeänä, että drumliinit huomioidaan maastonselvityksissä. Voimalinjavaihtoehtojen SVE2 ja SVE3 alle jäävän moreenimuodostuman kohdalla tulee pyrkiä minimoimaan muodostuman vahingoittaminen mm. voimajohdon pylväiden huolellisella sijoittelulla. Mahdollisesti voimalinjojen ja voimaloiden alle jäävien dolomiittikallioiden esiintyminen on syytä selvittää ennen rakentamisen aloittamista, ettei tuhota erittäin harvinaisia stromatoliittirakenteita, joita tämän seudun dolomiiteissa on paikoin.

Happamat sulfaattimaat (HaSu) on kuvattu ympäristön nykytilan ja sen kehittymisen tarkastelussa asianmukaisesti ja GTK pitää tärkeänä, että HaSu-maat huomioidaan riittävin kartoituksin ja tutkimuksin ennen rakennustöiden aloittamista. Vaikka HaSu-maiden tunnistukseen on olemassa näyteanalyysiin perustuvat tunnistusrajat, voi niiden ominaisuudet vaihdella alueellisesti paljon.

Paikkatietotyönä tehtävää arviointia (vaikutukset maa- ja kallioperään) ajatellen GTK korostaa, että HaSu-kartat ovat yleismittakaavaisia, eikä niiden perusteella voida arvioida esiintymistä kiinteistötasolla. Myös kallioperä- ja maaperäkartojen tarkastelussa on syytä huomioida niiden mittakaava ja käyttötarkoitus. Alue kuuluu Kemin metalliprovinssin alueelle, jossa luontaisesti maaperän koboltti-, kromi-, kupari-, nikkeli-, vanadiini- ja/tai sinkkipitoisuudet voivat olla suurempia kuin maaperässä suurimmassa

26.5.2026

osassa Suomea. Ohjelmassa kuvattujen maaperätietojen lisäksi GTK:n maastossa kartoittamilta soilta on olemassa pohjamaalajitietoa turvekerroksen alapuolisesta mineraalimaasta.

GTK pitää tärkeänä ohjelmassa kuvattua kasvillisuuden (lajiston ja luontotyyppien) nykytilan kartoittamista maastotyönä. Maastopäivien rajallisuuden, etenkin Lapin kolmion alueella eli lehto- ja lettokeskuksessa, vuoksi suositellaan, että maastotyö suunnitellaan huolellisesti. Maastopäivien määrää kannattaa tarvittaessa lisätä. Alueen erityislaatuisten luontotyyppien, kuten rehevien korprien ja lettojen huomioimiseen voidaan hyödyntää ohjelmassa mainittujen aineistojen lisäksi myös GTK:n suo- ja turvetutkimusaineiston maastossa määritettyjä suotyyppisiä: tuulivoima-alueella on useita korpi- ja lettopisteitä (yli 200 tutkimuspistettä + syvyyspisteet), joista osa on maastohavainnon tekemisen jälkeen kylläkin ojitettu tai ollut muuttumaa tai ojikkoja jo kartoitushetkellä. Myös yleistettyä suotyyppiaineistoa voi hyödyntää tarkempien maastotutkimusten kohdentamiseen, aineisto löytyy GTK:n hakku-palvelusta: <https://hakku.gtk.fi/fi/locations?id=229>. Ohjelmatekstissä mainitaan vain luonnontilaisuusluokat 1-3. Tuulivoima-aluetta laajemmalle ulottuva Rännijänkä, joka rajautuu osittain mukaan tuulivoima-alueelle pohjoisosassa, on alustavasti luokiteltu luonnontilaisuusluokkaan 4 maastossa (1989) ja myöhemmin aineistopohjaisesti ojituksen perusteella (<https://hakku.gtk.fi/fi/publications?id=22208>). Aineistopohjaisen tarkastelun perusteella tehdyn alustavan luonnontilaisuusluokituksen mukaan myös pienempi, 10 hehtaarin suo karttanimen Kotapalo vieressä vaikuttaisi olevan ojitustilanteen perusteella luonnontilaisuusluokkaa 4. Alueelliseen tarkasteluun voi hyödyntää avoimessa jaossa olevaa soiden luonnontilaisuusluokitusaineistoa (saatavilla: <https://hakku.gtk.fi/fi/locations?id=507>), kunhan huomii että aineistoa ei voi käyttää kohteellisessa tarkastelussa ainoana tietolähteenä. Lisätietoja alueen suoalueista, ml. soiden luonnontilaisuusluokat, turvekerroksen keskipaksuus, maatuneisuus sekä turvelajien, suotyyppien ja pohjamaalajien suhteelliset osuudet, on saatavilla GTK:n Suot ja turvemaat –karttapalvelusta, https://gtkdata.gtk.fi/Turvevarojen_tilinpito/index.html. Tarkat pistekohtaiset turvepaksuudet ja turpeen alla olevat maalajit voivat olla hyödyllisiä tietoja alueen rakennusvaiheessa. Näitä tietoja voi tarvittaessa tilata GTK:lta.

Rovaniemellä/Kokkolassa 26.5.2026

Olli Breilin

Tuija Vähäkuopus

Johtaja, Ympäristön kestävä käyttö

Vt. yksikön päällikkö, Ympäristöratkaisut

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 2 pages before this page

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

LAUSUNTO

15.05.2026

300/03.00.02/2026

Lupa- ja valvontavirasto

Lausuntopyyntö 29.04.2026, LVV-U/40860/2026

Ilmatieteen laitoksen lausunto Kotapalon tuulivoimahanke, Keminmaa, Tornio, ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Kotapalon Tuulivoima Oy suunnittelee Keminmaan Kotapalon alueelle tuulivoimahanketta. Suunniteltu tuulivoima-alue sijoittuu Keminmaan kunnan alueelle, Keminmaan keskustaajamasta noin 14 km koilliseen. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat myös Tornion kaupungin alueelle. Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 6 700 ha. Alueelle suunnitellaan enintään 54 yksikköteholtaan 8–12 MW:n tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä.

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Huomiona, että alueelle on suunnitteilla runsaasti tuulivoima-alueita ja toteutuessaan ne aiheuttavat merkittävää häiriökaikua tutkimuksiin ja voivat mahdollisesti vaikuttaa alueen sääpalveluun. Ilmatieteen laitos on huolissaan säätutkamittausten laadusta tulevaisuudessa ja keskustelee tällä hetkellä kompensatiomittausten vaatimisesta tämäntyyppisille alueille. Tästä ei ole vielä konkreettista ehdotusta, mutta mikäli tähän päädytään, Ilmatieteen laitos haluaa jo nyt ilmaista mahdollisen vaateensa kompensatiomittauksista.

Helsingissä 15.05.2026

Tiina Ylläsjarvi
Meteorologi
Havaintopalvelut
tiina.yllasjarvi@fmi.fi

KOKOUSTIEDOT		
Aika	Tiistaina 12. päivänä toukokuuta 2026 kello 15.00 – 20:03	
Paikka	Kunnanvirasto, kunnanhallituksen kokoushuone	
OSALLISTUJAT		
Päätöksentekijät	Lampela Mikko	Puheenjohtaja, poissa §:t 251, 252
	Tasala Auli	I-varapuheenjohtaja
	Hakala Arto	Varajäsen
	Halttu Helena	II varapuheenjohtaja
	Aho Ari	Jäsen, poissa §:t 251, 252, 264
	Arponen Tero	Varajäsen, saapui klo 16.23, poistui klo 16.25 § 252
	Appelgrén Marjo	Jäsen, saapui klo 15.12 § 250, poissa §:t 251, 252
	Niskakoski Sanna	Jäsen
	Koutonen Susanna	Varajäsen, poissa §:t 251, 252, 255
	Pakisjärvi Jonna	Jäsen
	Hietala Janne	Varajäsen
	Varonen Ilpo	Jäsen
	Tuokkola Mikael	Varajäsen
	Vuorinen Jarno	Jäsen
Muut osallistujat	Trög Heli	Valtuuston puheenjohtaja, poissa § 255, poistui klo 17.06 § 264, palasi klo 17.28 § 266
	Lepojärvi Tommi	Valtuuston I varapuheenjohtaja, poistui klo 17.11 § 264, palasi klo 17.28 § 266, poistui klo 18.31 § 267
	Leinonen Annika	Valtuuston II varapuheenjohtaja
	Matinlassi Hannele	Kunnanjohtaja, saapui klo 18.06 § 267, esittelijä §:t 268-280
	Severinkangas Pertti	Vs. kunnanjohtaja §:t 249-267, pöytäkirjanpitäjä
ALLEKIRJOITUKSET	Puheenjohtaja	Pöytäkirjanpitäjä
	Mikko Lampela	Pertti Severinkangas
ASIAT	§:t 249 - 280	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Pöytäkirja tarkastetaan kunnanvirastolla maanantaina 18. päivänä toukokuuta 2026 kello 15.00	
	Helena Halttu	Susanna Koutonen
	puh.joht. §:t 251, 252	
PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Pöytäkirja julkaistaan yleisessä tietoverkossa 19.5.2026 osoitteessa https://keminmaa.tweb.fi	
Todistaa	Pöytäkirjanpitäjä	Pertti Severinkangas

249 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä pöytäkirjan tarkastaminen

Valmistelija: hallintojohtaja Pertti Severinkangas, 040 541 6901

Kunnanhallitus on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet jäsenmäärästä.

Kunnanhallituksen kokoonpano on seuraava:

Varsinaiset jäsenet	Läsnä	Poissa	Varajäsenet	Läsnä	Poissa
Lampela Mikko, kh pj.	x		Arponen Raimo		
Tasala Auli, kh I vpj.		x	Hakala Arto	x	
Halttu Helena, kh II vpj.	x		Rautio Soili		
Aho Ari	x		Arponen Tero		
Appelgrén Marjo		x	Aalto Brenda		x
Niskakoski Sanna		x	Koutonen Susanna	x	
Pakisjärvi Jonna		x	Hietala Janne	x	
Varonen Ilpo		x	Tuokkola Mikael	x	
Vuorinen Jarno	x		Ravea Maria		
Trög Heli, kv pj.	x				
Lepojärvi Tommi, kv I vpj.	x				
Leinonen Annika, kv II vpj.	x				
Matinlassi Hannele, kunnanjohtaja		x			
Severinkangas Pertti, vs. kunnanjohtaja, pöytäkirjanpitäjä	x				

Kokouskutsu tulee lähettää, mikäli mahdollista vähintään 4 päivää ennen kokousta. Kokouskutsu on lähetetty kunnanhallituksen varsinaisille ja varajäsenille torstaina 7.5.2026.

Pöytäkirjaan tehtävät muutokset ja päätöksiin liittyvät kirjalliset eriävät mielipiteet tulee toimittaa pöytäkirjanpitäjälle maanantaina 18.5.2026 kello 12.00 mennessä. Tämän jälkeen pöytäkirja lähetetään pöytäkirjantarkastajille tarkistettavaksi ja hyväksyttäväksi.

Vs. kunnanjohtajan esitys:

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kunnanhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Marjo Appelgrénin ja Helena Haltun.

Tarkastus päätetään suorittaa kunnanvirastolla maanantaina 18. päivänä toukokuuta 2026 kello 15.00.

Kunnanhallituksen päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kunnanhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Helena Haltun ja Susanna Koutosen.

Tarkastus päätettiin suorittaa kunnanvirastolla maanantaina 18. päivänä toukokuuta 2026 kello 15.00.

D/330/14.04.01/2025

252 § Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Keminmaa, Tornio

Valmistelija: vs. tekninen johtaja Hannu Juopperi, 040 731 4559

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Kotapalon Tuulivoima Oy, Kotapalon tuulivoimahanke: tuulivoimapuisto ja voimajohto, Keminmaa ja Tornio ja toimittamaan sen 28.05.2026 mennessä osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi ja tiedoksi emma.keranen@lvv.fi tai postitse osoitteeseen Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV. Lausunnossa pyydetään viittaamaan diaarinumeroon LVV-LVV-U/40860/2026.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan suunnitelma ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisesta.

Lausunnossa pyydetään kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin asioihin edustamanne viranomaistahon näkökulmasta:

- näkemyksenne hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista
- ympäristön nykytilan kuvauksen riittävyys ja suunniteltujen selvitysten kohdentuminen
- todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin
- suunniteltujen selvitysten yhteensovittamisen mahdollisuudet muihin menettelyihin
- hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja niihin rinnastettavat päätökset

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on nähtävillä sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla <http://www.ymparisto.fi/kotapalo-tuulivoima-YVA>.

Lupa- ja valvontavirasto toimii YVA-menettelyssä yhteysviranomaisena.

Keminmaan kunnan lausunto liitteenä.

Liitteenä Tietoa hankkeesta Kotapalon tuulivoimahanke ja 400 kV voimajohto, Keminmaa, Tornio

Liitteenä Keminmaan kunnan lausunto, Kotapalo, YVA-ohjelma

Vs. kunnanjohtajan esitys:

Kunnanhallitus päättää antaa liitteenä olevan lausunnon.

Kunnanhallituksen päätös:

Ari Aho, Marjo Appelgrén Mikko Lampela jääväsiivä itsensä tämän pykälän käsittelyn ajaksi (intressijäävi)

Susanna Koutonen jääväsiivä itsensä tämän pykälän käsittelyn ajaksi (yhteisöjäävi)

Tero Arponen saapui kokoukseen klo 16:23 Ari Ahon tilalle.

Helena Halttu toimi puheenjohtajana tämän pykälän ajan.

Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkistettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tero Arponen poistui kokouksesta klo 16:25

Ari Aho, Marjo Appelgrén, Mikko Lampela ja Susanna Koutonen palasivat kokoukseen klo 16:25.

Vaikuta nyt

Kunnanhallitus 12.05.2026 / 252

Kotapalon tuulivoimahanke ja 400 kV voimajohto, Keminmaa, Tornio

Kotapalon tuulivoimahanke sijoittuu Lapin maakunnan lounaisosaan, Keminmaan kunnan alueelle noin 15 kilometriä kunnan keskustaajamasta koilliseen. Noin 6700 hehtaarin laajuiselle alueelle suunnitellaan enintään 54 tuulivoimalan rakentamista. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat Keminmaan lisäksi Tornion kunnan alueelle.

Hankkeen tila

Tila: Vireillä**Alueet:** Keminmaa, Tornio**Vaikuta nyt:** Tähän hankkeeseen voit vaikuttaa juuri nyt. Mielenpäätöksiä voit esittää 28.5.2026 saakka.**Aihealue:** Tuulivoima, Tuulivoimalahankkeet, Energiantuotanto

Hankkeen kuvaus

Kotapalon tuulivoimahanke sijoittuu Lapin maakunnan lounaisosaan, Keminmaan kunnan alueelle noin 15 kilometriä kunnan keskustaajamasta koilliseen. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat Keminmaan lisäksi Tornion kunnan alueelle.

Noin 6700 hehtaarin laajuiselle alueelle suunnitellaan enintään 54 tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, yksiköteho 8–12 MW ja kokonaisteho enintään 660 MW. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon uudella 16,4–18,7 kilometrin pituisella 400 kV voimajohdolla, jonka liittymispiste on Fingridin Torniossa sijaitsevalla Fingridin Viitajärven sähköasemalla

tai Fingridin Keminmaan sähköasemalla.
Kunnanhallitus 12.05.2026 / 252

Hankkeen vaihtoehdot

- **VE0:** Hanketta ei toteuteta.
- **VE1:** Hankealueelle rakennetaan enintään 54 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 8–12 MW. Hankealueen pinta-ala on noin 6 700 ha.

Sähkönsiirto

- **SVE1:** Rakennetaan 400 kV:n voimajohto Fingridin Viitajärven sähköasemalle Tornioon. Sähkönsiirtoreitti kulkee tuulivoima-alueen sähköasemalta luoteeseen, josta reitti kääntyy lounaaseen Viitajärven sähköasemalle. Reitin pituus on yhteensä 17 km, joka koostuu kokonaan uudesta johtokäytävästä lukuun ottamatta Viitajärven aseman lähialuetta, hieman yli kilometrin matkalla.
- **SVE2:** Rakennetaan 400 kV:n voimajohto Fingridin Keminmaan sähköasemalle. Sähkönsiirtoreitti kulkee tuulivoima-alueen sähköasemalta lounaaseen, josta reitti kääntyy luoteeseen olemassa olevan Fingridin Keminmaa-Pikkarala 400 kV ja Viitajärvi-Simojoki 400 kV -johtokäytävien rinnalle. Lopuksi reitti kääntyy lounaaseen olemassa olevan Taivalkoski-Keminmaa 110 kV -johtokäytävän rinnalle päätyen Keminmaan sähköasemalle. Reitin pituus on yhteensä 16,4 km, josta uutta johtokäytävää on noin 6,1 km.

YVA-menettelyn aikataulu (täydentyy menettelyn edetessä):

- YVA-ohjelma nähtävillä 29.4.- 28.5.2026

Arviointiohjelma

Kunnanhallitus 12.05.2026/7252

- **Arviointiohjelma, Kotapalon tuulivoimahanke ja 400 kV voimajohto, Keminmaa, Tornio (pdf, 18.24 Mt)**
- **Liite 1a. Natura-selvitys, Kirvesaapa, Julkinen, Kotapalon tuulivoimahanke ja 400 kV voimajohto, Keminmaa, Tornio (pdf, 1.21 Mt)**
- Liite 1b. Natura-selvitys: Kirvesaapa (vain viranomaiskäyttöön)
- **Liite 2a. Natura-selvitys, Kilsiaapa-Ristivuoma, Julkinen, Kotapalon tuulivoimahanke ja 400 kV voimajohto, Keminmaa, Tornio (pdf, 1.94 Mt)**
- Liite 2b. Natura-selvitys: Kilsiaapa-Ristivuoma (vain viranomaiskäyttöön)
- Liite 3. Linnusto - salassa pidettävät tiedot (vain viranomaiskäyttöön)
- Liite 4. Luontodirektiivin liitteinen II ja IV lajit - salassa pidettävät tiedot (vain viranomaiskäyttöön)
- **Kuulutus, Kotapalon tuulivoimahanke ja 400 kV voimajohto, Keminmaa, Tornio (pdf, 140.81 kt)**
- **Lausuntopyyntö arviointiohjelmasta, Kotapalon tuulivoimahanke, Keminmaa, Tornio (pdf, 90.03 kt)**

YVA-ohjelman paperiseen versioon voi tutustua 29.4.- 28.5.2026 aikana myös seuraavissa toimipaikoissa aukioloaikojen puitteissa:

- Keminmaan kunnanvirastolla, Kunnantie 3, Keminmaa
- Keminmaan kirjastolla, Väylätie 6, Keminmaa
- Tornion kaupungintalolla, Suensaarenkatu 4, Tornio
- Tornion pääkirjastolla, Torikatu 2, Tornio
- Tervolan kunnanvirastolla, Keskustie 81, Tervola
- Tervolan kunnankirjastolla, Paasilinnan puistotie 1, Tervola

Yleisötilaisuus

Hankkeen ja arviointiohjelman kaikille avoin esittelytilaisuus pidetään tiistaina 12.5.2026 kello 17.00–19.00 Pohjanrannan juhlahuoneistossa, osoitteessa Pohjantie 23, 95310 Liedakkala. Tilaisuudessa on kahvitarjoilu kello 16.00 alkaen, jolloin hanketoimija on tavattavissa. Tilaisuuteen voi osallistua myös etäyhteydellä alla olevasta linkistä:

- [Liity yleisötilaisuuteen tästä](#) ↗

Kunnanhallitus 12.05.2026 / 252

Mielipiteet

YVA-ohjelmasta voi esittää kirjallisia mielipiteitä 29.4.- 28.5.2026 toimittamalla ne osoitteeseen:

- Sähköpostilla: kirjaamo@lvv.fi tai
- Postitse: Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV
- Viitteeksi LVV-U/40860/2026

Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on nähtävillä kuukauden kuluessa lausunnon antamiseen ja mielipiteiden esittämiseen varatun määräajan päättymisestä ympäristöhallinnon verkkosivulla <http://www.ymparisto.fi/kotapalo-tuulivoima-YVA>.

Katso myös:

Hankkeiden ympäristövaikutusten arviointimenettely YVA

Tämän sivun lyhytosoite on <http://www.ymparisto.fi/kotapalo-tuulivoima-YVA>

Hankkeen yhteystiedot (laatikossa, joka avautuu +merkistää)

Hankkeen yhteystiedot

Julkaistu 29.4.2026

Julkaisija

Lupa- ja valvontavirasto

Kunnanhallitus 12.05.2026 / 252

Tulosta sivu

Anna palautetta

Vaikuta nyt

Kunnanhallitus 12.05.2026 / 252

Kotapalon tuulivoimahanke ja 400 kV voimajohto, Keminmaa, Tornio

Kotapalon tuulivoimahanke sijoittuu Lapin maakunnan lounaisosaan, Keminmaan kunnan alueelle noin 15 kilometriä kunnan keskustaajamasta koilliseen. Noin 6700 hehtaarin laajuiselle alueelle suunnitellaan enintään 54 tuulivoimalan rakentamista. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat Keminmaan lisäksi Tornion kunnan alueelle.

Hankkeen tila

Tila: Vireillä**Alueet:** Keminmaa, Tornio**Vaikuta nyt:** Tähän hankkeeseen voit vaikuttaa juuri nyt. Mielenpäitä voi esittää 28.5.2026 saakka.**Aihealue:** Tuulivoima, Tuulivoimalahankkeet, Energiantuotanto

Hankkeen kuvaus

Kotapalon tuulivoimahanke sijoittuu Lapin maakunnan lounaisosaan, Keminmaan kunnan alueelle noin 15 kilometriä kunnan keskustaajamasta koilliseen. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat Keminmaan lisäksi Tornion kunnan alueelle.

Noin 6700 hehtaarin laajuiselle alueelle suunnitellaan enintään 54 tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, yksiköteho 8–12 MW ja kokonaisteho enintään 660 MW. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon uudella 16,4–18,7 kilometrin pituisella 400 kV voimajohdolla, jonka liittymispiste on Fingridin Torniossa sijaitsevalla Fingridin Viitajärven sähköasemalla

tai Fingridin Keminmaan sähköasemalla.
Kunnanhallitus 12.05.2026 / 252

Hankkeen vaihtoehdot

- **VE0:** Hanketta ei toteuteta.
- **VE1:** Hankealueelle rakennetaan enintään 54 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 8–12 MW. Hankealueen pinta-ala on noin 6 700 ha.

Sähkönsiirto

- **SVE1:** Rakennetaan 400 kV:n voimajohto Fingridin Viitajärven sähköasemalle Tornioon. Sähkönsiirtoreitti kulkee tuulivoima-alueen sähköasemalta luoteeseen, josta reitti kääntyy lounaaseen Viitajärven sähköasemalle. Reitin pituus on yhteensä 17 km, joka koostuu kokonaan uudesta johtokäytävästä lukuun ottamatta Viitajärven aseman lähialuetta, hieman yli kilometrin matkalla.
- **SVE2:** Rakennetaan 400 kV:n voimajohto Fingridin Keminmaan sähköasemalle. Sähkönsiirtoreitti kulkee tuulivoima-alueen sähköasemalta lounaaseen, josta reitti kääntyy luoteeseen olemassa olevan Fingridin Keminmaa-Pikkarala 400 kV ja Viitajärvi-Simojoki 400 kV -johtokäytävien rinnalle. Lopuksi reitti kääntyy lounaaseen olemassa olevan Taivalkoski-Keminmaa 110 kV -johtokäytävän rinnalle päätyen Keminmaan sähköasemalle. Reitin pituus on yhteensä 16,4 km, josta uutta johtokäytävää on noin 6,1 km.

YVA-menettelyn aikataulu (täydentyy menettelyn edetessä):

- YVA-ohjelma nähtävillä 29.4.- 28.5.2026

Arviointiohjelma

Kunnanhallitus 12.05.2026/7252

- **Arviointiohjelma, Kotapalon tuulivoimahanke ja 400 kV voimajohto, Keminmaa, Tornio (pdf, 18.24 Mt)**
- **Liite 1a. Natura-selvitys, Kirvesaapa, Julkinen, Kotapalon tuulivoimahanke ja 400 kV voimajohto, Keminmaa, Tornio (pdf, 1.21 Mt)**
- Liite 1b. Natura-selvitys: Kirvesaapa (vain viranomaiskäyttöön)
- **Liite 2a. Natura-selvitys, Kilsiaapa-Ristivuoma, Julkinen, Kotapalon tuulivoimahanke ja 400 kV voimajohto, Keminmaa, Tornio (pdf, 1.94 Mt)**
- Liite 2b. Natura-selvitys: Kilsiaapa-Ristivuoma (vain viranomaiskäyttöön)
- Liite 3. Linnusto - salassa pidettävät tiedot (vain viranomaiskäyttöön)
- Liite 4. Luontodirektiivin liitteinen II ja IV lajit - salassa pidettävät tiedot (vain viranomaiskäyttöön)
- **Kuulutus, Kotapalon tuulivoimahanke ja 400 kV voimajohto, Keminmaa, Tornio (pdf, 140.81 kt)**
- **Lausuntopyyntö arviointiohjelmasta, Kotapalon tuulivoimahanke, Keminmaa, Tornio (pdf, 90.03 kt)**

YVA-ohjelman paperiseen versioon voi tutustua 29.4.- 28.5.2026 aikana myös seuraavissa toimipaikoissa aukioloaikojen puitteissa:

- Keminmaan kunnanvirastolla, Kunnantie 3, Keminmaa
- Keminmaan kirjastolla, Väylätie 6, Keminmaa
- Tornion kaupungintalolla, Suensaarenkatu 4, Tornio
- Tornion pääkirjastolla, Torikatu 2, Tornio
- Tervolan kunnanvirastolla, Keskustie 81, Tervola
- Tervolan kunnankirjastolla, Paasilinnan puistotie 1, Tervola

Yleisötilaisuus

Hankkeen ja arviointiohjelman kaikille avoin esittelytilaisuus pidetään tiistaina 12.5.2026 kello 17.00–19.00 Pohjanrannan juhlahuoneistossa, osoitteessa Pohjantie 23, 95310 Liedakkala. Tilaisuudessa on kahvitarjoilu kello 16.00 alkaen, jolloin hanketoimija on tavattavissa. Tilaisuuteen voi osallistua myös etäyhteydellä alla olevasta linkistä:

- [Liity yleisötilaisuuteen tästä](#) ↗

Kunnanhallitus 12.05.2026 / 252

Mielipiteet

YVA-ohjelmasta voi esittää kirjallisia mielipiteitä 29.4.- 28.5.2026 toimittamalla ne osoitteeseen:

- Sähköpostilla: kirjaamo@lvv.fi tai
- Postitse: Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV
- Viitteeksi LVV-U/40860/2026

Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on nähtävillä kuukauden kuluessa lausunnon antamiseen ja mielipiteiden esittämiseen varatun määräajan päättymisestä ympäristöhallinnon verkkosivulla <http://www.ymparisto.fi/kotapalo-tuulivoima-YVA>.

Katso myös:

Hankkeiden ympäristövaikutusten arviointimenettely YVA

Tämän sivun lyhytosoite on <http://www.ymparisto.fi/kotapalo-tuulivoima-YVA>

Hankkeen yhteystiedot (laatikossa, joka avautuu +merkistää)

Hankkeen yhteystiedot

Julkaistu 29.4.2026

Julkaisija

Lupa- ja valvontavirasto

Kunnanhallitus 12.05.2026 / 252

Tulosta sivu

Anna palautetta

Lausunto Kotapalon tuulivoimahankkeen ja 400 kV voimajohdon YVA-ohjelmasta

Keminmaan kunta antaa seuraavan lausunnon koskien Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa.

Hankkeessa suunnitellaan enintään 54 tuulivoimalan rakentamista Keminmaan kunnan alueelle noin 15 km kunnan keskustaajamasta koilliseen. Hankealueen laajuus on noin 6 700 ha ja yksittäisten voimaloiden kokonaiskorkeus enintään 300 metriä. Sähkönsiirto toteutetaan uudella 400 kV voimajohdolla joko Tornion Viitajärven tai Keminmaan sähköasemalle.

Yleiset huomiot

Keminmaan kunta pitää uusiutuvan energian tuotannon lisäämistä ja tuulivoiman kehittämistä tärkeänä osana ilmasto- ja energiapolitiikkaa. Kotapalon hanke on mittakaavaltaan erittäin suuri ja merkittävä sekä paikallisesti että valtakunnallisesti.

YVA-ohjelma toimii suunnitelmana siitä, mitä vaikutuksia tullaan selvittämään ja millä menetelmillä. Kunta katsoo, että ohjelma kattaa pääosin keskeiset arvioitavat vaikutusalueet, mutta joiltakin osin tarkastelujen riittävyttä ja rajoituksia tulee täsmentää jatkotyössä.

Maankäyttö ja kaavoitus

Hanke sijoittuu kokonaisuudessaan Keminmaan kunnan alueelle, mikä korostaa kunnan maankäytöllisten tavoitteiden huomioimista.

Kunta korostaa, että:

- YVA-menettelyn ja kaavoituksen (osayleiskaava) tulee edetä tiiviissä vuorovaikutuksessa
- Hankkeen vaikutukset nykyiseen ja tulevaan maankäyttöön tulee arvioida riittävällä tarkkuudella
- Erityisesti tulee huomioida asutus, virkistyskäyttö sekä elinkeinot, kuten maa- ja metsätalous

Maisema ja näkyvyysvaikutukset

Hankkeen mittakaava (enintään 54 voimalaa, korkeus jopa 300 m) tekee siitä maisemallisesti erittäin merkittävän.

Keminmaan kunta katsoo, että:

- Näkemäalueanalyysit tulee laatia riittävän laajalle alueelle
- Vaikutuksia tulee arvioida myös valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin
- Yhteisvaikutukset muiden seudun tuulivoimahankkeiden kanssa on arvioitava kattavasti

Sähkönsiirto

Sähkönsiirto on hankkeen keskeinen vaikutustekijä. Vaihtoehtoissa tarkastellaan uusia 400 kV voimajohtoja, joista toinen tukeutuu osittain olemassa oleviin johtokäytäviin.

Kunta korostaa, että:

- Olemassa olevien johtokäytävien hyödyntäminen tulee olla ensisijainen ratkaisu
- Uusien johtokäytävien tarve tulee minimoida
- Sähkönsiirron vaikutukset maisemaan, luontoon ja maankäyttöön tulee arvioida erillisenä kokonaisuutena
- Johtoreittien vaikutukset asutukseen ja virkistysalueisiin tulee tunnistaa tarkasti

Luontoarvot ja linnusto

Alueen laajuuden vuoksi hankkeella voi olla merkittäviä vaikutuksia luontoon ja linnustoon.

Kunta pitää tärkeänä, että YVA-menettelyssä:

- Selvitetään kattavasti linnusto, erityisesti muuttolinnut ja petolinnut
 - Arvioidaan vaikutukset arvokkaisiin luontokohteisiin ja ekologisiin yhteyksiin
 - Tarkastellaan myös rakentamisen aikaisia vaikutuksia
-

Melu, välke ja ihmisiin kohdistuvat vaikutukset

Vaikutukset asutukseen, viihtyvyyteen ja terveyteen tulee arvioida huolellisesti.

Kunta korostaa, että:

- Melu- ja välkemallinnukset tulee tehdä realistisilla lähtötiedoilla
 - Vaikutukset yksittäisiin asuinrakennuksiin tulee tunnistaa
 - Tarvittaessa tulee esittää lieventämistoimenpiteitä
-

Poronhoito ja elinkeinot

Hankealue rajautuu pohjoisesta Lapin poronhoitoalueen etelärajaan, mutta ei sijoitu poronhoitoalueelle. Alueen pohjoisosa rajautuu Narkauksen paliskunnan hallinnolliseen alueeseen, mikä edellyttää erityistä huomiota vaikutusten arvioinnissa.

Kunta katsoo, että:

- Vaikutukset poronhoitoon tulee arvioida kokonaisuutena
 - Yhteistyö paliskuntien kanssa tulee varmistaa
 - Myös muut elinkeinovaikutukset (metsätalous, virkistyskäyttö) tulee huomioida
-

Johtopäätökset

Keminmaan kunta katsoo, että Kotapalon tuulivoimahankkeen YVA-ohjelma antaa pääosin riittävän lähtökohdan ympäristövaikutusten arvioinnille.

Kunta pitää kuitenkin tärkeänä, että jatkoselvityksissä:

- Sähkönsiirron vaikutuksia tarkennetaan ja vaihtoehtoja vertaillaan selkeästi
- Maisema- ja yhteisvaikutukset arvioidaan laajasti
- Luontoarvojen ja poronhoidon edellytysten turvaaminen varmistetaan
- Maankäytölliset vaikutukset huomioidaan tiiviissä yhteistyössä kunnan kanssa

Keminmaan kunnanhallitus 12.5.2026

MUUTOKSENHAKUOHJE

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaan valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pöytäkirjan pykälät: 252

Hallintolainkäyttölain 5 §:n/muun lainsäädännön perusteella seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla

Pöytäkirjan pykälät ja valituskiellon perusteet:

Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen kunnallisen virkaehtosopimuslain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Em. sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.

Pöytäkirjan pykälät:

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Oikaisuvaatimusoikeus

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) sekä kunnan jäsen.

Pöytäkirjan pykälät:**Oikaisuvaatimusviranomainen ja yhteystiedot**

Oikaisuvaatimusviranomainen:	Keminmaan kunnanhallitus
Postiosoite/käyntiosoite:	Kunnantie 3, 94400 Keminmaa
Sähköpostiosoite:	kunta@keminmaa.fi
Puhelin:	040 846 3345
Virka-aika:	kello 8.00 – 15.45

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen maksu

Oikaisuvaatimuskäsittely on maksutonta.

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkupe-
räistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen. Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän
päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös: se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai
etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä kunnan jäsen.

Pöytäkirjan pykälät:

Valitusviranomainen ja yhteystiedot

Valituksen voi tehdä ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

- Sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan asian sähköiseen vireillepa-
noon tuomioistuinasiassa. Lain 11 §:n mukaan viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määrä-
ajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitettulla tavalla.
- Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 15 §:n mukaan valituksessa on yhteystietojen lisäksi ilmoitettava myös
sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa (prosessiosoite). Lisäksi
on ilmoitettava valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus. Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja
erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä pros-
sessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita.

Valitusviranomainen:	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus	Sähköpostiosoite:	pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Postiosoite:	PL 189, 90101 Oulu	Telefax:	029 56 42841
Käyntiosoite:	Torikatu 34-40, Oulu	Puhelinvaihe:	029 56 42800

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan
päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.
Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kol-
mantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä
tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu-
tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusosoituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asia-
mies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä
hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan
lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita,
mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Erityislainsäädännössä mainituista asioista (mm. hankinta-asiat) muutoksenhakuohjeet annetaan erikseen.

26.05.2026

Pöytäkirjanro

90 040

Vastaanottaja

Lupa- ja Valvontavirasto
LVV-U/40860/2026
PL 20
13035 LVV

Kohde

TUULIVOIMA: Kotapalo
LAPHA/10827/07.01.06/2025
Saarijätkä
95365 MAULA, KEMINMAA

Kohteen tiedot

Osapuolet	Kotapalon Tuulivoima Oy (3393435-2) PL100 (Keilalahdentie 2-4) 0048 FORTUM
Toiminnan harjoittaja	Kotapalon Tuulivoima Oy (3393435-2)

Lausunto**Huomautukset:**

- 1) Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa YVA-menettelyn arviointiohjelmaan.
- 2) Pelastuslaitos antaa erillisellä lausuntopyynnöllä lausunnon koskien hankkeen rakenteellisen paloturvallisuuden suunnitteluratkaisuja, kun hanke on edennyt rakennuslupavaiheeseen.

Paloinsinööri
Juha Rintala

Jakelu

Lupa- ja valvontavirasto
Pelastuslaitos, arkisto

kirjaamo@lvv.fi
emma.keranen@lvv.fi

Viite: Lausuntopyyntö 29.4.2025 LVV-U/40860/2026

Kotapalon tuulivoimahanke: tuulipuisto ja voimajohto, Keminmaa ja Tornio, ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Hankkeen kuvaus

Kotapalon tuulivoimahanke sijoittuu Lapin maakunnan lounaisosaan, Keminmaan kunnan alueelle noin 15 kilometriä kunnan keskustajamasta koilliseen. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat Keminmaan lisäksi Tornion kunnan alueelle.

Noin 6700 hehtaarin laajuiselle alueelle suunnitellaan enintään 54 tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, yksikköteho 8–12 MW ja kokonaisteho enintään 660 MW. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon uudella 16,4–18,7 kilometrin pituisella 400 kV voimajohdolla, jonka liittymispiste on Fingridin Torniossa sijaitsevalla Fingridin Viitajärven sähköasemalla tai Fingridin Keminmaan sähköasemalla.

Suhde maakuntakaavaan

Tuulivoimahankkeen alue sijoittuu 11.9.2015 lainvoiman saaneen Länsi-Lapin maakuntakaavan alueelle. Maakuntakaava on hyväksytty Lapin liiton valtuustossa 26.11.2012. Maakuntakaava on saanut lainvoiman 11.9.2015.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman luvussa 6.1.2 on tuotu hyvin esille Länsi-lapin maakuntakaavatilanne ja tunnistettu pääosin maakuntakaavan keskeiset maakuntakaavamääräykset ja -merkinnot.

Koko maakuntakaava-aluetta koskevissa määräyksissä olisi hyvä nostaa esille vielä seuraavat suunnittelumääräykset:

- *Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, arvokkaat maisema -alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt sekä kiinnitettävä erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun.*
- *Meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyissä on otettava huomioon valtioneuvoston päätös melutasojen ohjearvoista.*
- *Suunniteltaessa sellaisen alueen käyttöä, jolla on kiinteä muinaisjäännös, on neuvoteltava Museoviraston kanssa. Ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Määräys koskee myös vedenalaisia muinaisjäännöksiä.*
- *Suunniteltaessa suojelualueen tai suojeluohjelmaan kuuluvan alueen käyttöä on neuvoteltava luonnonsuojelusta ja alueen hallinnasta vastaavien viranomaisten kanssa.*

Kotapalon tuulivoimahanketta on pidettävä seudullisesti merkittävänä ja siten sen osoittaminen maakuntakaavatasolla on lähtökohtaisesti tarpeen. Kun otetaan huomioon hankealueen ympäröivä maankäyttö ja

suunniteltavan tuulivoimahankkeen sijainti maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, jota kaavamerkinnän mukaan voidaan pääkäyttötarkoitusta haittaamatta käyttää myös muuhun tarkoitukseen, on sijoittamisen edellytykset ja poikkeaminen maakuntakaavasta mahdollista tutkia alueidenkäyttölain mukaisessa yleiskaavaprosessissa ilman maakuntakaavan muutosta.

Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksessä 2023–2024 on tunnistettu maakunnallisesti merkittäviä potentiaalisia tuulivoima-alueita sekä näihin liittyviä mahdollisia vaikutuksia maakunta- ja kuntakaavoi- tuksen tueksi. Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksen 2023–2024 loppuraportti on julkaistu lokakuun lopussa 2024. Selvityksessä tuulivoimapotentiaalisiksi alueeksi ei ole osoitettu julkisesti vireillä ole- via tuulivoimaloiden alueita. Näiden osalta yksityiskohtaisempi suunnittelu ja vaikutusten arviointi meneillään, joten niiden kautta saadaan tarkempaan tietoa kuin maakunnallisessa selvityksessä.

Lapin liiton näkemys

Lapin maakuntavaltuusto on kokouksessaan 1.12.2025 hyväksynyt Lappi-sopimuksen 2026–2029. Lisäksi on hyvä huomioida, että maakuntahallitus on hyväksynyt Lapin ilmasto- ja energiastrategian kokouksessaan 15.12.2025.

YVA-ohjelman mukaan suunnitelluista kolme tuulivoimalaa sijoittuisi arvokkaille moreenimuodostu- mille. Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti tuulivoimalat tulisi pyrkiä sijoittamaan pois arvokkailta moreenimuodostumilta.

Yhteisvaikutusten arvioinnin osalta tulee maakuntakaavan suunnittelumääräysten näkökulmasta eri- tyisesti keskittyä luonto ja maisemavaikutuksiin. Yhteisvaikutusten arvioinnissa tulisi tunnistaa ne alueet, joihin kohdistuu merkittävimmät vaikutukset ihmisiin, maisemaan, läheisiin suojelualueisiin ja poronhoitoon. Lisäksi tulee huomioida vaikutukset ilmavalvontatutkiin ja puolustusvoimien radioyh- teyksiin sekä arvioida tuulivoimahankkeen suhde maakuntakaavan ratkaisuihin. Mikäli yhteisvaiku- tukset toteutuvien hankkeiden kanssa ylittävät kohtuuttomat haitalliset vaikutukset, hanketta ei voi toteuttaa ilman lieventäviä toimenpiteitä.

Lapin liitto pitää hyvänä, että YVA-ohjelman mukaan yhteisvaikutuksia tarkastellaan erityisesti luon- nonympäristöön ja läheiseen Natura-alueeseen, ekologiisiin yhteyksiin, meluun, maisemaan, muiden lähialueen hankkeiden kanssa ja virkistysmahdollisuuksien kohdistuvien vaikutusten osalta. Lisäksi yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee huomioida suunniteltu sähkönsiirto, erityisesti sähköasemien osalta.

LAPIN LIITTO

Ari Pesonen
suunnittelujohtaja

Lausunnon valmistelija:
Juha Piisilä, kaavoituspäällikkö

Asia: Kotapalon Tuulivoima Oy, Kotapalon tuulivoimahanke: tuulivoimapuisto ja voimajohto, Keminmaa ja Tornio (LVV-U/40860/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi, emma.keranen@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Kotapalon Tuulivoima Oy suunnittelee Keminmaan Kotapalon alueelle tuulivoimahanketta. Hankkeen sähkösiirtovaihtoehdot sijoittuvat Tornion kaupungin alueelle. Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 6 700 ha. Alueelle suunnitellaan enintään 54 yksikköteholtaan 8–12 MW:n tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Sähkösiirto tuulivoima-alueelta on suunniteltu toteutettavan 400 kV:n voimajohtona joko Keminmaan sähköasemalle tai Viitajärven sähköasemalle Tornioon. Sähkösiirron osalta tarkastellaan kolmea eri reittivaihtoehtoa. Luonnonvarakeskus kiittää lausuntomahdollisuudesta hankkeen ympäristövaikutusten ohjelmasta ja lausuu seuraavaa.

2 Lausunto

Kotapalon tuulivoimahanke sijoittuu pääosin metsätalouskäytössä olevalle metsä- ja suoalueelle, jossa esiintyy luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä elinympäristöjä, kuten ojittamattomia soita sekä metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Alueella ja sen läheisyydessä sijaitsee useita Natura 2000 -kohteita ja suojelualueita, mikä korostaa luontovaikutusten huolellisen arvioinnin tarvetta. Suunnitellut inventoinnit kattavat kaikki keskeiset lajiryhmät.

Hankkeen keskeiset luontovaikutukset kohdistuvat elinympäristöjen muutoksiin (rakentaminen, tieverkko ja sähkösiirto) sekä erityisesti linnustoon, jota pidetään tuulivoimahankkeissa keskeisimpänä vaikutuskohteena. Lisäksi vaikutuksia voi kohdistua suojeltuihin lajeihin sekä ekologisiin yhteyksiin. Hanke sijoittuu alueelle, jossa esiintyy paljon harvinaista kasvi- ja lintulajistoa. [REDACTED]

Sähkösiirto aiheuttaa paikallisia luontovaikutuksia johtokäytävien raivauksen kautta, mikä voi heikentää elinympäristöjen jatkuvuutta ja lisätä pirstoutumista. Toisaalta nykyisten johtokäytävien hyödyntäminen vaihtoehdoissa vähentää uusia vaikutuksia. Suotavaa olisi suorittaa lintujen linjalaskennat myös suunniteltujen sähkösiirtovaihtoehtojen varsilla.

Yhteisvaikutusten osalta hanke sijoittuu alueelle, jossa on noin 40 km säteellä useita kymmeniä toiminnassa olevia, luvitettuja tai suunnitteilla olevia tuulivoimahankkeita. Tämä lisää riskiä kumulatiivisista vaikutuksista erityisesti linnustoon, laajoihin suo- ja metsäekosysteemeihin sekä Natura-alueiden ekologiseen tilaan. Lisäksi sähkösiirron ja muun energiainfrastruktuurin yhteisvaikutukset voivat voimistaa elinympäristöjen pirstoutumista. Yhteisvaikutuksia syntyy hankkeiden kanssa, mikä korostaa alueellisen kokonaiskuvan merkitystä vaikutusarvioinnissa. Poronhoidon osalta hankkeen vaikutukset voivat ulottua sekä Lohijärven että idempänä olevaan Palojärven

paliskuntaan, koska tuulipuisto sijoittuu aivan näiden paliskuntien rajojen tuntumaan.

Hankkeen luontovaikutusten hankkeen luontovaikutukset ovat pääosin paikallisia niiden merkittävyys riippuu voimaloiden ja infrastruktuurin määrästä, sijoittelusta sekä lieventämistoimien tehokkuudesta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää Natura-alueisiin, muihin suojelualueisiin ja uhanalaislajistoon kohdistuvien vaikutusten arviointiin sekä kumulatiivisten vaikutusten hallintaan laajalla alueellisella tarkastelulla.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hankkeen luontovaikutukset ovat paikallisesti merkittäviä erityisesti rakentamisvaiheessa, mutta niiden laajuus ja merkittävyys riippuvat suunnitteluratkaisuista, lieventämistoimista sekä yhteisvaikutusten huomioimisesta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää Natura-alueisiin, suojelualueisiin ja uhanalaislajistoon kohdistuvien vaikutusten arviointiin sekä kumulatiivisten vaikutusten hallintaan laajalla alueellisella tarkastelulla.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 22.05.2026 klo 13:38:00.

Lausunnon valmistelija(t):
Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi:

30.4.2026

MML 131138/00 08/2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö 29.4.2026, LVV-U/40860/2026

MAANMITTAUSLAITOKSEN LAUSUNTO KOTAPALONTUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA, KEMINMAA, TORNIO

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta saada lausua Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntöön Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Keminmaa, Tornio

Maanmittauslaitoksella ei ole asiaan lausuttavaa.

Pääjohtajan sijaisena
maanmittausneuvos

Allekirjoitettu sähköisesti
Markku Markkula

Maanmittausneuvoksen sijaisena
johtava asiantuntija

Allekirjoitettu sähköisesti
Kari Niemi

TIEDOKSI

Maa- ja metsätalousministeriö
Emma Keränen, Lupa- ja valvontavirasto

MML 131138/00 08/2026

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

30.4.2026

MML 131138/00 08/2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö 29.4.2026, LVV-U/40860/2026

MAANMITTAUSLAITOKSEN LAUSUNTO KOTAPALONTUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA, KEMINMAA, TORNIO

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta saada lausua Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntöön Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Keminmaa, Tornio

Maanmittauslaitoksella ei ole asiaan lausuttavaa.

Pääjohtajan sijaisena
maanmittausneuvos

Allekirjoitettu sähköisesti
Markku Markkula

Maanmittausneuvoksen sijaisena
johtava asiantuntija

Allekirjoitettu sähköisesti
Kari Niemi

TIEDOKSI

Maa- ja metsätalousministeriö
Emma Keränen, Lupa- ja valvontavirasto

MML 131138/00 08/2026

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Lausunto Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Keminmaa ja Tornio

MELAYMP 16.06.2026
655/00.04.03/2026

Valmistelijat ja lisätiedot
Heidi Ilmasti (etunimi.sukunimi@tornio.fi)

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa Kotapalon Tuulivoima Oy:n suunnittelemasta Keminmaan Kotapalon alueen tuulivoimahankkeen arviointiohjelmasta. Kotapalon tuulivoimahanke sijoittuu Lapin maakunnan lounaisosaan, Keminmaan kunnan alueelle noin 15 kilometriä kunnan keskustaaajamasta koilliseen. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat Keminmaan lisäksi Tornion kunnan alueelle. Noin 6700 hehtaarin laajuiselle alueelle suunnitellaan enintään 54 tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, yksikköteho 8–12 MW ja kokonaisteho enintään 660 MW. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon uudella 16,4–18,7 kilometrin pituisella 400 kV voimajohdolla, jonka liittymispiste on Fingridin Torniossa sijaitsevalla Fingridin Viitajärven sähköasemalla tai Fingridin Keminmaan sähköasemalla.

Tuulivoima-alueita lähin taajama-alue Koroiskylä sijaitsee alueen länsipuolella lähimmillään noin 1,5 km etäisyydellä tuulivoima-alueesta. Voimalasijoittelu toteutetaan siten, että tuulivoimaloista on lähimpiin asuin- ja lomarakennuksiin vähintään 2 km etäisyys.

Kotapalon tuulivoima-alueita lähimpänä, hankealueen pohjoispuolella Tervolan kunnan ja Keminmaan rajalla, sijaitsee suunnitella oleva Vitsakankaan tuulivoimahanke. Kotapalon tuulivoima-alueen rajalta, noin 40 km etäisyydellä, sijaitsee yhteensä 14 vireillä tai esiselitysvaiheessa olevaa tuulivoimahanketta sekä 13 tuotannossa olevaa tuulivoimapuistoa ja 3 luvitettua tuulivoimapuistoa. Kotapalon tuulivoimahankkeen vaikutusten arvioinnin kannalta keskeisimmät tarkasteltavat Natura-alueet ovat Suuripään alue (SAC/SPA) ja Martimoaapa–Lumiaapa–Penikoiden (SAC/SPA), joihin kohdistuvia vaikutuksia tarkastellaan luonnonsuojelulain mukaisessa Natura-arvioinnissa.

Meri-Lapin ympäristöpalveluiden ympäristösuojelun lausunto

Meri-Lapin ympäristöpalveluiden ympäristösuojelu toteaa, että suunnitelmat tulee toteuttaa niin, että tuulivoiman mahdolliset ympäristövaikutukset voidaan mahdollisimman tehokkaasti ehkäistä ja minimoida. Tuulivoimahanke on suunniteltava niin, että naapurussuhdelain mukaista kohtuutonta räsitystä tai kohtuuttomia melu- ja välkevaikutuksia ei pääse syntymään. Mikäli naapurussuhdelain mukaista kohtuutonta räsitystä tai kohtuuttomia melu- ja välkevaikutuksia kuitenkin todetaan, hanke voi vaatia ympäristöluvan ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin kohdan 3 mukaan.

Hankkeen suunnittelussa on huomioitava, että arvokkaat luontokohteet tai pohjavesialueet eivät vaarannu. Mahdolliset happamat sulfaattimaat tulee pyrkiä jättämään ennalleen ja rakentamista tulee vaihtoehtoisesti toteuttaa siten, että happamoitumisriski minimoidaan. Myös alueella olevien hankkeiden yhteisvaikutukset tulisi huomioida hankkeen sijaintipaikkaa ja

ympäristövaikutuksia arvioitaessa. Sähkönsiirtoreittien sijainti on suunniteltava niin, ettei ympäristöhaittoja pääse syntymään.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Maikkula Pipsa

Päätösehdotus

Meri-Lapin ympäristöpalvelut antaa oheisen lausunnon Lupa- ja valvontavirastolle (kirjaamo@lvv.fi).

Päätös

Lähtettäjä**Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta**

Suensaarenkatu 4
95400 Tornio

Lausunto

Terveydensuojelutoimiala

Pvm 27.5.2026

Tapahtumatunnus 2056441

Diaarinumero LVV-U/40860/2026

Vastaanottaja**Lupa- ja valvontavirasto**

PL 20, 13035 LVV
Yliopistonkatu 38
33100 TAMPERE

Toimija	Lupa- ja valvontavirasto (3543248-7)
Kohde	LVV
Toiminnan nimi	Lupa- ja valvontavirasto
Toiminta	Määrittelemätön valvontakohde (TSL)
Aika	20.5.2026

Asia

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnan lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Kotapalon TuulivoimaOy, Kotapalon tuulivoimahanke: tuulivoimapuisto ja voimajohto, Keminmaa ja Tornio

Kotapalon Tuulivoima Oy suunnittelee Keminmaan Kotapalon alueelle tuulivoimahanketta. Suunniteltu tuulivoima-alue sijoittuu Keminmaan kunnan alueelle, Keminmaan keskustaajamasta noin 14 km koilliseen. Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 6 700 ha. Alueelle suunnitellaan enintään 54 yksikköteholtaan 8–12 MW:n tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Tuulivoima-alue rajautuu pohjoisosastaan Tervolan kuntaan. Etäisyys Simon kunnan rajalle on lähimmillään noin 6,5 km.

YVA-menettelyä varten tehtävien selvitysten myötä tieto hankealueen erityisominaisuuksista lisääntyy, jolloin YVA-selostukseen muodostetaan vähintään kaksi toteutusvaihtoehtoa (VE1, VE2).

Sähkönsiirto tuulivoima-alueelta on suunniteltu toteutettavan 400 kV:n voimajohtona joko Keminmaan sähköasemalle tai Viitajärven sähköasemalle Tornioon. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kolmea eri reittivaihtoehtoa. Sähkönsiirtoreittivaihtoehdossa SVE1 liittyminen sähköverkkoon toteutetaan noin 17 km pitkänä 400 kV:n voimajohtona Fingridin Viitajärven sähköasemalle reittiä, jonka reitti sijoittuu pääasiassa uuteen johtokäytävään. Vaihtoehdossa SVE2 (16,4 km) ja SVE3 (18,7 km) liittyminen sähköverkkoon toteutetaan 400 kV:n voimajohtona Fingridin Keminmaan sähköasemalle. Reittivaihtoehdot SVE2 ja SVE3 sijoittuvat tuulivoima-alueen ulkopuolella pääasiassa olemassa olevan johtokäytävän rinnalle.

Maanmittauslaitoksen maastotietokannan mukaan tuulivoima-alueella sijaitsee kaksi lomarakennusta, jotka ovat rakennuslupatietojen mukaan metsästysmaja ja metsänhoitokämppä. Tuulivoima-alueen läheisyydessä kahden -viidenkilometrin säteellä on 341 asuinrakennusta ja 234 lomarakennusta keskittyen etenkin Kemijoen varrelle, sekä hankealueen itäpuolelle, Akkunusjoki varteen.

Sähkönsiirtoreittivaihtoehdossa SVE1 lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee Nikurautiossa noin 110 metrin päässä. Lähin lomarakennus vaihtoehdosta SVE1 sijaitsee noin 200 metrin etäisyydellä. Vaihtoehdoissa SVE2 ja SVE3 lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee Lehto-Maihkilassa noin 80 metrin päässä suunnitelluista reiteistä. SVE2 ja SVE3 vaihtoehtojen lähin lomarakennus sijaitsee Paakkolanvaarassa suunniteltujen reittien välittömässä läheisyydessä.

Lähin pohjavesialue on noin yhden kilometrin etäisyydellä tuulivoima-alueen länsipuolella sijaitsee Maulan pohjavesialue (tunnus 12244106). Maulan pohjavesialue on vedenhankintaa varten tärkeä 1-luokan pohjavesialue, jolla sijaitsee Maulan Vesihuolto Oy:n vedenottamo. Kotapalon tuulivoima-alueella ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita.

Lausunto:

Suunnittelussa on olennaista varmistaa, että hankkeesta ei aiheudu terveyshaittaa tai kohtuutonta

rasitusta alueen asukkaille. Esitettyä voimaloiden sijoittelua tulee tarkistaa siten, että vähintään kahden kilometrin suojaetäisyys vakituisen ja loma-asutukseen toteutuu molempien kuntien alueella. Näin vähennetään mahdollisia melu- ja välkevaikutusten haittoja. Voimaloiden kokonaiskorkeuden suunnittelussa tulee lisäksi ottaa huomioon etäisyys asuin- ja lomarakennuksiin. Korkeammat voimalat lisäävät sekä melun kantautumista että varjostus- ja välkevaikutuksia ja lisäävät terveyshaitan riskiä. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota voimalarakennusten sijoitteluun huomioiden myös loma-asutus. Loma- asuntojen ääneneristävyys, on tyypillisesti heikompi kuin vakituisessa asuinrakennuksessa. Vapaa-ajan asuminen on luonteeltaan lepoa ja virkistystä vartan, mikä lisää tarvetta suojata näitä kohteita häiriötekijöiltä, kuten melulta ja välkkeeltä.

Pohjavesialueiden osalta tulee varmistaa, ettei rakentamisen, eikä käytönaikana aiheudu riskiä pohjaveden laadulle eikä pohjavesienvirtauksille. Suunnittelussa tulee huomioida myös yksityistalouksien mahdolliset talousvesikaivot. Lisäksi muistutetaan, että pohjaveden pilaamiskielto on ehdoton.

Edellä esitetyin perustein hankkeen jatkosuunnittelussa on tarpeen suunnitella voimaloiden sijoittelua sekä täydentää vaikutusarviointeja melun ja välkkeen osalta.

Terveydensuojelun periaatteiden mukaisesti elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy (terveydensuojelulaki 763/1994, 2§)

Sovelletut oikeusohjeet

Terveydensuojelulaki(763/1994)

Terveydensuojeluasetus(1289/1994)

Sosiaali-ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015)

Tarkastaja

Marja Inkilä
 TERVEYSTARKASTAJA
 +358407679276
 marja.inkila@tornio.fi

Dokumentin jakelu

Lupa- ja valvontavirasto
 Emma Keränen@lvv.fi. Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikenne jaosto

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia	26.05.2026 15:48:16 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Lupa- ja valvontavirasto

PL 20

13035 LVV

kirjaamo@lvv.fi

Viite: LVV-U/40860/2026

Metsähallituksen lausunto Kotapalon tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta, Keminmaa, Tornio

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) on kuuluttanut Keminmaan ja Tornion kuntien alueelle sijoittuvan Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma). Hankkeesta vastaa Fortum.

YVA-menettelyssä arvioidaan nollavaihtoehdon lisäksi toteutusvaihtoehtoa VE1, jossa alueelle rakennetaan enintään 54 tuulivoimalaa. Sähkönsiirron osalta YVA-menettelyssä tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa:

SVE1: 17 kilometrin pituinen 400 kV:n voimajohto Fingridin Viitajärven sähköasemalle Tornioon sijoittuen lähes kokonaan uuteen johtokäytävään

SVE2: 16,4 kilometrin pituinen 400 kV:n voimajohto Fingridin Keminmaan sähköasemalle, uutta johtokäytävää noin 6,1 km.

SVE3: 18,7 kilometrin pituinen 400 kV:n voimajohto Fingridin Keminmaan sähköasemalle, uutta johtokäytävää noin 4,7 km.

Hankealueella ja sen välittömässä ympäristössä on sekä Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien (JHT) hallinnoimia suojelualueita että Metsähallituksen liiketoimintojen taseeseen kuuluvia valtionmaita. Metsähallitus lausuu YVA-ohjelmasta valtion maa- ja vesialueiden hallinnoijana sekä valtion luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelusta ja tiettyjen uhanalaisten lajien kannanseurannasta vastaavana asiantuntijaviranomaisena.

Metsähallitus on tutustunut ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan ja toteaa siitä lausuntonaan seuraavaa:

Hankealue ja hankevaihtoehdot

Tuulivoimaloita ei mm. ympäristöministeriön ohjeistuksen (2016) mukaan tule sijoittaa linnustolle tärkeiden alueiden välittömään läheisyyteen. Metsähallitus pitää ongelmallisena hyvin laajan tuulivoimala-alueen sijoittamista lintudirektiivin perusteella Natura 2000 -verkostoon liitetty Suuripään alueen SPA- ja FINIBA-alueen viereen. Kotapalon tuulivoimahankealuetta ei ole merkitty Länsi-Lapin maakuntakaavassa

tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuvaksi alueeksi eikä tuulivoimaloiden alueeksi. Sitä ei ole myöskään tunnistettu potentiaalisesti tuulivoima-alueeksi vuonna 2024 Lapin liiton maakuntakaavoituksen tueksi teettämässä Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksessä. On huomattava, että kyseisen aurinko- ja tuulivoimaselvityksen poissulkevassa puskurianalysissä alle kahden kilometrin päässä FINIBA- tai Natura-alueista (SPA) sijaitsevia alueita pidetään lähtökohtaisesti tuulivoimarakentamiseen soveltumattomina. YVA-ohjelmassa ei mainita suunniteltujen tuulivoimaloiden etäisyyttä Suuripään Natura-alueesta, mutta se vaikuttaa olevan lähimmillään vain noin 200 metriä.

YVA-asetuksen (277/2017) 3 § mukaan ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on esitettävä hankkeen kohtuulliset vaihtoehdot. Kotapalon tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmassa tarkastellaan ainoastaan yhtä toteutusvaihtoehtoa, koska hankkeesta vastaavalla ei ole ollut käytettävissä riittävästi selvitystietoa hankealueelta. Metsähallitus toteaa edellisessä kappaleessa esitettyjen huomioiden perusteella olevan ilman erillisiä selvityksiäkin selvää, että tarkasteltavalla hankevaihtoehdolla on lähtökohtaisesti huomattavan suuret linnustovaikutukset, joten YVA-ohjelmassa olisi ollut tarpeen esittää myös selvästi suppeampi, etäämmäs linnustollisesti arvokkaasta Suuripään suojelualueesta sijoittuva hankevaihtoehto. Vaihtoehtoisesti YVA-ohjelma olisi tullut toimittaa vasta sitten, kun asetuksen mukaisten hankevaihtoehtojen muodostamiseksi tarvittavat tiedot on kerätty.

Vaikutukset Natura-alueisiin

YVA-ohjelmassa todetaan, että Kotapalon tuulivoimahankkeesta laaditaan YVA-menettelyn yhteydessä luonnonsuojelulain mukaiset Natura-arvioinnit Suuripään alueen (SAC/SPA) ja Martimoaapa-Lumiaapa-Penikoiden (SAC/SPA) Natura 2000 -alueiden osalta. Metsähallitus pitää arviota Natura-arvioinnin tarpeesta kyseisten alueiden osalta oikeana ja korostaa yhteisvaikutusten arvioinnin merkitystä sekä arviointien pohjalla käytettävien linnustotietojen riittävyyttä.

YVA-ohjelman liitteenä on Natura-selvitykset hankkeen vaikutuksista Kilsiaapa-Ristivuoman (FI1301810, SAC/SPA) ja Kirvesaavan (FI1300505, SAC/SPA) Natura 2000 -alueisiin. Selvityksissä ei tunnistettu sellaisia vaikutusmekanismeja, joista voisi aiheutua Natura-alueiden suojeluperusteille todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia, eikä luonnonsuojelulain 35 § mukaiselle Natura-arvioinnille ole tarvetta. Natura-selvityksen puutteena on se, ettei siinä ole tarkasteltu hankkeiden aiheuttamia yhteisvaikutuksia Natura-alueiden linnustoon lajikohtaisesti vaan ainoastaan yleisellä suojeluperustelintulajiston tasolla. Metsähallitus toteaa, että selvityksen perusteella jää epävarmuutta siihen, aiheutuuko Kotapalon hankkeesta yhteisvaikutukset huomioiden merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Kilsiaapa-Ristivuoman ja Kirvesaavan Natura-alueiden suojeluperustelintulajeille.

Vaikutukset muihin suojelualueisiin

Metsähallitus

Hankealueen pohjoisosassa Suuripään Natura-alueen ulkopuolella on Luontopalvelujen hallinnoimaa luonnonsuojeluun varattua valtionmaata, jonka rajan tuntumaan on YVA-ohjelmassa merkitty tuulivoimala. Alue tulee jatkossa olemaan osa perustettavaa Suuripään luonnonsuojelualuetta, jonka rajausta poikkeaa hieman Natura-alueen rajoista. Lisäksi sähkönsiirtoreitti SVE1 näyttää YVA-ohjelman kartan perusteella kulkevan hyvin lähellä Haapamaa-nimistä valtion suojelutarkoituksiin varattua aluetta (kiinteistönumero 241-401-19-48). Metsähallitus toi edellä mainitut suojelualueet esiin myös 25.11.2025 järjestetyssä tuulivoimahankkeen YVA-ennakkoneuvottelussa. Niitä ei kuitenkaan ole huomioitu YVA-ohjelman tekstissä eikä kartoilla.

Hankealueen keskellä on Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa oleva Kotapalon lehdon lehtojensuojeluohjelma-alue (LHO 120393, kiinteistönumerot 241-401-8-59 ja 241-401-8-53), joka tullaan perustamaan Kotapalon luonnonsuojelualueeksi. Pienikokoinen lehtoalue sijoittuu molemmiin puoliin tietä ja on kasvilajistoltaan erittäin arvokas. YVA-ohjelman mukaan lehdon läpi kulkevan tien varteen on suunniteltu useita tuulivoimaloita. YVA-ohjelmassa ei esitetä tietoja hankealueelle rakennettavista tai alueella kunnostettavista teistä, mutta on huomattava, että kyseistä tietä ei mahdollisesti voi leventää ilman luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta.

Perustamattomat, suojelutarkoituksiin varatut valtionmaat ovat ladattavissa paikkatietomuodossa nimellä Valtion muut suojelualueet osoitteessa <https://www.syke.fi/fi/ymparistotieto/ladattavat-paikkatietoaineistot>. Kaikki tuulivoimala-alueen rakenteet tulee hankkeen jatkosuunnittelussa sijoittaa niin kauas valtion luonnonsuojelutarkoitukseen varatuista alueista, ettei niiden suojeluarvoja vaaranneta, ja hankkeen vaikutukset alueisiin tulee YVA-menettelyssä asianmukaisesti arvioida.

Hankkeessa tehtävät selvitykset

YVA-ohjelman mukaan hankealueen uhanalaiset, huomionarvoiset ja lainsäädännöllä suojellut kasvilajit ja luontotyypit tullaan inventoimaan maastossa kesällä 2027 niin, ettei uutta selvitystä tarvita, jos tuulivoimaloiden tai muiden rakennettavien alueiden suunniteltuja sijainteja muutetaan. Tuulivoima-alueella maastotyöskentelyyn varataan viisi työpäivää kesä-elokuussa. Metsähallitus toteaa, että viisi työpäivää on täysin riittämätön työpanos 6 700 hehtaarin laajuisen hankealueen inventoimiseen mainitulla tarkkuudella etenkin, kun alueella tiedetään kalkkivaikutteisuuden vuoksi olevan erityisen runsaasti arvokasta kasvillisuutta ja luontotyyppejä. On myös huomattava, että alue on uhanalaisen, rauhoitetun luontodirektiivin II ja IV liitteiden lajin neidonkengän keskeisintä esiintymäaluetta Suomessa, ja otollisin inventointiajankohta lajin osalta on toukokuussa.

YVA-ohjelmasta ei selviä, tullaanko linnustokartoituksia suuntaamaan myös Natura-alueille. Metsähallitus toteaa, että Natura-arviointien tulee perustua riittäviin pohjatietoihin alueiden suojeluperusteista, ja Natura-alueiden linnustotiedot ovat osin vanhentuneita ja puutteellisia. Tietoja tulee tarpeen mukaan täydentää Natura-alueella

toteutettavin maastokartoituksin etenkin laajareviiristen, mahdollisesti hankealuetta hyödyntävien ja hankkeen häiriöalueella pesivien suojeluperustelintulajien osalta.

Mikäli tuulivoimahankkeen rakenteita tullaan sijoittamaan niin lähelle Suuripään Natura 2000 -aluetta kuin YVA-ohjelman hankevaihtoehdossa, tulee Natura-arvioinnissa varmistua myös luontotyyppitiedon ajantasaisuudesta ja laadusta. On huomattava, että Metsähallituksen ylläpitämää suojelualueiden kuviotietoaineistoa (SAKTI-aineisto) ei ole kerätty alueisiin kohdistuvien hankkeiden Natura-arviointeja ajatellen, eikä aineiston tarkkuus välttämättä ole riittävä vaikutusten arviointia varten.

Lausunnon on valmistellut maankäytön erityisasiantuntija Pauliina Kulmala.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Mikael Nordström
Asiointijohtaja
Metsähallitus, Luontopalvelut

Lupa- ja valvontavirasto

LAUSUNTO

kirjaamo@lvv.fi

28.5.2026

Dnro 267/2026

Lausuntopyyntö LVV-U/40860/2026

KOTAPALON TUULIVOIMAHANKE JA 400 KV VOIMAJOHTO, YVA-OHJELMA

Kotapalon tuulivoimahanke sijoittuu Keminmaan kunnan alueelle noin 15 kilometriä kunnan keskustajamasta koilliseen. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat Keminmaan lisäksi Tornion kunnan alueelle. Noin 6700 hehtaarin laajuiselle alueelle suunnitellaan enintään 54 tuulivoimalan rakentamista. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon uudella 16,4–18,7 kilometrin pituisella 400 kV voimajohtolla, jonka liittymispiste on Fingridin Torniossa sijaitsevalla Fingridin Viitajärven sähköasemalla tai Fingridin Keminmaan sähköasemalla.

Tuulivoima-alue sijoittuu poronhoitoalueen ulkopuolelle, mutta rajautuu poronhoitoalueeseen ja Narkauksen paliskuntaan. Hankkeen vaikutukset ulottuvat poronhoitoalueelle, joten ne tulee ottaa huomioon. Narkauksen paliskunnan poronhoito perustuu luonnonlaitumien ja porojen luontaisen laidunkierron ympärivuotiseen hyödyntämiseen. Paliskunta on erittäin kuormittunut laidunalansa vähenemisestä ja pirstoutumisesta teollisen maankäytön vuoksi. Kiihtyvä energiahankkeiden suunnittelu työllistää paliskuntia kohtuuttomasti. Poronhoidon laidun- ja toimintatila ei kestä kohtuutonta muusta maankäytöstä aiheutuvaa kumuloituvaa häiriötä ja laidunalan heikkenemisen ja vähenemisen taakkaa.

Paliskuntain yhdistys lausuu asiassa yleisellä tasolla, sillä yhdistykseen tulee pelkästään erilaisiin maankäytön hankkeisiin liittyen lausuntopyyntöjä vuosittain vajaa 100 ja määrä on nousussa. Teollisen maankäytön suunnittelu poronhoitoalueella kuormittaa yhdistyksen resursseja myös monenlaisten asiantuntijatehtävien, viranomaisneuvotteluiden ja ohjausryhmätyöskentelyn kautta. Nykyiset resurssit eivät enää riitä yksityiskohtaiseen paneutumiseen yksittäisiin hankkeisiin.

Hanketoimijalla ja viranomaisella on velvollisuus olla selvillä hankkeen vaikutuksista. Vaikutukset on arvioitava riittävällä tarkkuudella yhteistyössä asianosaisen paliskunnan kanssa, paliskunnan asiantuntemusta hyödyntäen. Vaikutusten arvioinnissa yhteisvaikutukset muiden maankäytön hankkeiden kanssa ja kumulatiiviset vaikutukset olemassa olevien kuormittavien maankäyttömuotojen kanssa on otettava huomioon.

Arviointiin osallistumisessa paliskunta antaa aikaansa ja asiantuntemustaan hankesuunnittelun käyttöön. Tämä on syytä ottaa huomioon arviointia toteutettaessa: aika on pois paliskunnan varsinaisesta poronhoitotyöstä, ja olisi korvattava asianmukaisesti. Arvioinnin laadukkaan toteuttamisen kannalta oleellista on myös välttää paliskunnan kuormittamista kiireisimpien poronhoitotöiden aikaan.

Poronhoidon huomioon ottaminen maankäyttöhankkeissa

Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto. Poronhoitolaki (PHL 848/1990) on erityislaki, joka tulee ottaa huomioon. Poronhoito-oikeus ja siihen kiinteästi kuuluva vapaa laidunusoikeus on ikiaikainen nautintaoikeus, joka on suoraan poronhoitolailla turvattu erityinen oikeus (PHL 3§). Poronhoitolaissa (53§) säädetään myös, että suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä, valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa. PHL 53§:n kaltaisia neuvotteluita suositellaan käytäväksi muillakin

kuin valtion omistamilla mailla, sillä ne on todettu hyväksi keinoksi yhteensovittaa poronhoitoa ja muita maankäytön muotoja. Maakuntakaavamääräykset voivat myös ohjata neuvottelujen käymiseen.

Poronhoitoalueen maakuntakaavoissa on poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamista edellyttäviä yleismääräyksiä sekä tarkempia määräyksiä esim. poronhoidolle tärkeiden alueiden huomiointamisesta ja säilyttämisestä. Voimassa olevan Länsi-Lapin maakuntakaavan koko kaava-alueella koskeva yleismääräys edellyttää: ”Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Valtion maiden osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajien kanssa.”

Alueidenkäyttölain 32§:n mukaan maakuntakaavan on oltava ohjeena yleiskaavaa laadittaessa ja muutettaessa. Alueidenkäyttölain 39§:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Poronhoitolain 3§ tekee poronhoitajista oikeudenhaltijoita, joille ei saa hankkeen kaavalla aiheuttaa kohtuutonta haittaa. Poronhoitajilla on poronhoitoalueella poronhoito-oikeus ja jos vaikutukset ulottuvat poronhoitoalueelle tulee ne ottaa huomioon ja ennalta ehkäistä siten, ettei kohtuutonta haittaa poronhoidolle aiheudu. Alueidenkäyttölain 9§:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Laki ympäristövaikutusten arvioinnista (YVAL 252/2017) velvoittaa myös alueella toimivaan elinkeinon kohdistuvien vaikutusten selvittämiseen. Poronhoidon nykytila ja toiminta vaikutusalueella tulee kuvata riittävän laajasti. Samoin poronhoitoon kohdistuvat vaikutukset tulee arvioida riittävän laajasti. Selvitysalueena tulee olla alueen paliskunnat ja tarkemmin lähialueen poronhoito. Vaikutukset poronhoidolle tulee arvioida hyödyntäen alueen paliskunnan poronhoidon ja alueen käytön asiantuntemusta. Vaikutukset tulee arvioida yhteistyössä asianomaisen paliskunnan kanssa.

Arvioinnissa tulee selvittää vaikutusalueen merkitys paliskunnan poronhoidolle: paljonko siellä laiduntaa ja käsitellään poroja poronhoitotöissä, mihinkin aikaan vuodesta. Arvioinnissa tulee selvittää hankkeen rakennelmien ja toimintojen vaikutukset porolaitumiin, porojen laidunten käyttöön (häiriö, kulku-reittien muutokset ym.), poronhoitotoimintaan (muuttuminen/vaikeutuminen, turvallisuusriskit ym.) ja poronhoidon järjestämiseen. Lisäksi poroille aiheutuvia vahinkoja tulee selvittää. Myös hankkeen vaikutukset porotalouteen, sekä sosiaaliset ja kulttuuriset vaikutukset alueen poronhoitoon tulee arvioida. Vaikutusten arvioinnissa tulee selvittää sekä suorat, että välilliset vaikutukset. Vaikutusten arvioinnissa tulee käsitellä niin rakentamisen aikaiset kuin toiminnan aikaisetkin vaikutukset sekä mahdolliset toiminnan jälkeiset pysyvät vaikutukset. Menettelyssä tulee etsiä keinoja ja esittää toimia haitallisten vaikutusten estämiseen, lieventämiseen ja kompensointiin yhteistyössä alueen poronhoidon harjoittajien kanssa.

YVA-ohjelma

Poroelinkeinoista tulisi kuvata YVA-ohjelmassa seuraavia perusasioita (*suositellut lähdeaineistot*):

- Paliskunnan perustiedot: suurin sallittu ja todellinen eloporomäärä, osakkaiden määrä, liikenne- ja petovahingot. Paliskunnan sijoittuminen poronhoitoalueella sekä poronhoidon toiminnan erityispiirteet. (*Paliskuntain yhdistyksen nettisivut, Poromies-lehden 1.nron tilastoliite, julkaisut, paliskunnan haastattelut*)

- Poronhoidon toiminnan luonne vaikutusalueella ja koko paliskunnassa (*porotalouden paikkatietoaineisto, karttatyöskentely ja paliskunnan haastattelut*)
- Poronhoidon perusinfrastruktuurin kuvaus vaikutusalueella ja koko paliskunnassa (*porotalouden paikkatietoaineisto, karttatyöskentely ja paliskunnan haastattelut*)
- Hankkeen vaikutusalueen sijoittuminen porojen laiduntamiseen ja muuhun toimintaan nähden (*porotalouden paikkatietoaineisto, karttatyöskentely ja haastattelut, mahdolliset GPS-panta-aineistot*)
- Viimeaikaisin laiduninventointitieto paliskunnan laitumista (*Luonnonvarakeskus*)
- Porotiheystieto vaikutusalueelta (*esim. lähimmän erotusaidan porojen käsittelytiedot tai paliskunnan haastattelut*)
- Alueen merkitys paliskunnan toiminnan kannalta (*em. tietojen ja poroisännän/paliskunnan edustajan haastattelun pohjalta*):
 - Miten suuri osa paliskunnan poroista laiduntaa/käsitellään vaikutusalueella?
 - Miten suurta osaa poronmistajista hanke koskee suoraan?
 - Jos vaikutusalueelle sijoittuu poronhoidon rakenteita (esim. erotusaita, kämppä), mikä on niiden merkitys (pääaita vai vähemmän käytetty) paliskunnan poronhoidon kannalta?
 - Hankealueen maanomistus. Tämä vaikuttaa poronhoitoalueen eri osissa mm. paliskunnan korvaamisvelvoitteeseen porojen aiheuttamista vahingoista, viranomaisten neuvotteluvollisuuteen ym.
- PHL 53§:n mukaisen tai kaltaisen neuvottelun tarve, ajankohdat ja miten se sovitetaan yhteen YVA- ja kaavamenettelyjen kanssa.

Maankäyttöhankkeista voi aiheutua poronhoidolle ainakin seuraavanlaisia vaikutuksia:

1) vaikutukset porolaitumiin:

- (a) laitumien poistuminen poronhoitokäytöstä suoraan ja epäsuorasti: poro alkaa välttää tiettyjä alueita tai alueita ei voida käyttää poronhoidossa täysipainoisesti
- (b) laidunten muuttuminen
- (c) laidunten pirstoutuminen
- (d) laidunten epätasainen kuluminen
- (e) mahdolliset haitallisten aineiden jäämät porojen ravinnossa

2) vaikutukset porojen laidunnukseen (häiriövaikutus)

3) vaikutukset poronhoitoon

- (a) toimintaan: esimerkiksi porojen kuljetus- tai kulkureitit häiriintyvät
- (b) rakenteisiin: esimerkiksi erotusaidat tai esteaidat jäävät hankealueille ja niiden käyttötarkoitus muuttuu tai ne jäävät kokonaan pois käytöstä

4) porovahingot (liikenteessä tai hankealueella)

5) vaikutukset poron terveyteen ja hyvinvointiin

6) sosioekonomiset vaikutukset ja vaikutukset elinkeinon kannattavuuteen

7) vaikutukset poronhoitokulttuuriin

Tuulivoiman vaikutuksista poronhoitoon

Tuulivoiman tuotannolla on monenlaisia vaikutuksia poroihin ja poronhoitoon. Vaikutusten arviointi tulee tehdä yhteistyössä asianosaisen paliskunnan kanssa. Lisää tietoa löytyy: <https://paliskunnat.fi/py/neuvonta/maankaytto/tuulivoima/>

Tuulivoiman vaikutuksia poronhoitoon arvioitaessa on vältettävä seuraavia tyypillisiä virheolettamia:

- 1) **Tutkimukset antavat “ristiriitaista” tietoa.**
 - Tutkimuksissa on laajalti todettu porojen ja muidenkin eläinten välttämiskäyttäytyminen (esim. Tolvanen ym. 2023). Tutkimuksessa Flydal ym. (2004) porot olivat vuoneloita tai urakoita ja tutkimuksen aikana aidassa – tästä ei voi päätellä, että eläimet ”eivät häiriintyneet”, kun niillä ei ollut tosiasiallisia mahdollisuuksia väistää. Colman ym. (2013) oli norjalainen tutkimus kesälaidunnuksesta, jossa porot laidunsivat niemimaalla. Tässäkään poroilla ei ollut tosiasiallista mahdollisuutta väistää voimaloita.
 - Tutkimus- ja kokemusperäinen tieto voimaloiden vaikutuksesta karttuu koko ajan. Paliskunnilla itsellään on paljon tietoa ja lisää voi lukea <https://paliskunnat.fi/py/materiaalit/tutkimustietoa/>
- 2) **Porojen käyttäytymistä toiminnan aikana ei voida tarkoin ennustaa.**
 - On jo riittävästi tutkittua tietoa ja paliskuntien kokemusperäistä tietoa, jonka mukaan on hyvin todennäköisin perustein odotettavissa jonkin asteista porojen väistämiskäyttäytymistä. Varovaisuusperiaatetta olisi noudatettava etenkin häiriöherkillä laiduntyypeillä, kuten kevätlaitumilla ja vasonta-alueilla. Edelleen tarvitaan lisää tietoa esimerkiksi suuren kokoluokan voimaloiden vaikutuksesta, joka voi olla paljon laajempi kuin mitä tähän mennessä on tutkittu tai mistä on kokemuksia.
- 3) **Toiminnot ja mahdolliset melusta (40 db) aiheutuvat häiriöalueet kattavat vain pienen osan paliskunnan pinta-alasta.**
 - Arvioinnin keskittyminen suppeasti pinta-aloihin on epäolennaista vaikutusten ymmärtämisen kannalta ja pahimmillaan johtaa harhaan, kun energiarakentamisesta aiheutuvia häiriövaikutuksia, kumuloituvia vaikutuksia ja muita yhteisvaikutuksia muun olemassa olevan maankäytön tai muiden alueella olevien hankkeiden kanssa ei oteta huomioon.
 - Pinta-alaan keskittyminen ei anna kattavaa käsitystä aiheutuvista vaikutuksista laidunpinta-alan käytettävyyteen tai poronhoidon järjestymiseen, eli poronhoitoon toiminnallisena kokonaisuutena.
 - Jos arvioinnissa lasketaan pinta-ala vaikutusta, niin se olisi suhteutettava alueella toimivan tokkakunnan/siidan käytettävissä olevaan laidun pinta-alaan tai ko. laiduntyyppin pinta-alaan paliskunnassa.
 - Jos arvioidaan häiriövaikutuksia, on ne suhteutettava paliskunnassa jo olevaan erilaisesta infrastruktuurista aiheutuvaan häiriövaikutukseen ja nähtävä kumulatiivisena (vrt. Kumpulainen et al. 2019).
- 4) **Tuulivoimahankkeesta on myös myönteisiä työllisyysvaikutuksia sivutoimisille poronhoitajille.**
 - Vaikutus alueen poronhoidolle on negatiivinen. Jos poronhoitajat ovat töissä tuulivoiman tuotannossa, eivät he ole porotöissä, paliskunnan poronhoidon arjessa.
- 5) **Poronhoidon historialliseen jatkumoon peilattuna haitallisten vaikutusten kesto on nähtävä väliaikaisena haittana, joka sijoittuu maantieteellisesti pienelle alueelle suhteessa koko paliskuntaan ja poronhoitoalueeseen.**
 - Historiallisesti peilaten maankäyttöhanke tulee osaksi sitä kumulatiivista muun maankäytön leviämisen jatkumoa, jossa poronhoito on joutunut väistämään ja sopeutumaan laidun pinta-alan vähenemiseen, pirstoutumiseen ja heikkenemiseen. Haitalliset vaikutukset eivät ole väliaikaisia, vaan kumulatiivisia.
 - Poronhoitoalueeseen suhteuttaminen vesittää arvioitujen haittojen ja vaikutusten mitta-kaavaa.
- 6) **Paliskunnalle on hyötyä tuulivoimahankkeen tiestöstä.**
 - Yleensä kaikesta uudesta tiestöstä on vain haittaa: ohjaavat alueelle lisää muutakin liikkuja ja häiriötä. Tiet voivat ohjata poroja kulkemaan väärin paikkoihin talvella.
- 7) **Poronhoidolle on hyötyä tuulivoimasta, koska alueesta tulee räkkäsuoja.**

- Vaikutus on pikemminkin merkittävä vaikeus, jos räkkäaikaan partiot ovat useiden kymmenien voimaloiden alla hajallaan. Voimaloiden sorakentät eivät tarjoa laadukasta ravintoa imettävälle vaatimelle tai poroille ylipäänsä.
 - Yleensä räkkäsuojia on jo paliskunnan alueella muutenkin riittävästi: esim. metsäautotiet, sorakuopat, tunturit, avosuot, jne.
- 8) **Muutama poro voimala-alueella on osoitus siitä, että voimaloista ei ole haittaa.**
- Muutaman poron esiintyminen voimaloiden läheisyydessä ei kerro siitä, että porot olisivat tottuneet voimaloihin. Paliskunnan kokonaisporomäärä on satoja tai tuhansia poroja. Yksittäiset rohkeammat yksilöt eivät edusta porojen yleistä käyttäytymistä. Joskus porot myös joutuvat altistamaan itsensä häiriölle, kun vaihtavat laitumelta toiselle.
- 9) **Suunnittelussa jätetään 500 metrin ”suojavyöhyke” voimalasta vasoma-alueella tai suunnitellaan välittömästi tällaisen alueen viereen.**
- 500 metriä ei ole riittävä suojavyöhyke. Vrt. esim. metsäpeura, jolle varovaisuusperiaatteen mukaan jätetään 5 kilometriä vasoma-alueeseen; Natura-alueesta häiriövyöhyke on myös pidempi.

Tuulivoima-alan ja poronhoidon näkemyksiä hyvistä käytännöistä tuulivoimahankkeiden suunnitteluun ja operointiin poronhoitoalueella on koottu tähän oppaaseen: Anttonen ym. (2023) *Tuulivoimahankkeiden suunnittelu ja operointi poronhoitoalueella – tuulivoima-alan ja poronhoidon näkemys hyvistä käytännöistä.* https://akordi.fi/wp-content/uploads/Paliskunnat-ja-tuulivoimatoimijat_toimintamalli_12012023_FINAL.pdf

Lopuksi

Poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten asianmukaiseen selvittämiseen ohjaa paitsi YVA-laki myös poronhoitolaki, sekä alueen maakuntakaava. Nämä edellyttävät erityistä poronhoidon huomioon ottamista suunnittelussa ja sen toimintaedellytysten turvaamisesta. Ympäristöön ja alueiden käyttöön aiheutuvat muutokset vaikuttavat aina poronhoitoon. Poronhoitoon kohdistuvat vaikutukset voivat olla merkittäviä ja näin ollen ne on selvitettävä YVA-menettelyssä yhteistyössä asianosaisen paliskunnan kanssa. Paliskunnan tietoa on hyödynnettävä arviointia tehtäessä.

Mikäli hanke etenee toteutukseen, sen rakentamisesta ja toiminnasta aiheutuvat haitat tulee pyrkiä ensisijaisesti estämään ja lieventämään sekä korvaamaan ne haitat mitä ei voi estää tai lieventää asianosaiselle paliskunnalle täysimääräisesti. YVA- ja kaavamenettelyn aikana tulee neuvotella asianosaisen paliskunnan kanssa PHL 53 §:n mukaisesti tai kaltaisesti.

Alueen paliskunnan lausunnot ja kannanotot tulee ottaa huomioon painoarvoltaan merkittävinä YVA-menettelyn aikana.

PALISKUNTAIY YHDISTYS

Hanna Nurmi
toiminnanjohtaja

Lisätiedot: Sanna Hast (p. 040 7239966) tai Vilma Sanaksenaho (p. 040 1595592), etunimi.sukunimi@paliskunnat.fi.

Viitteet

Anttonen, M., Kangasoja, J., Luoma, E. & Paalatie, H. (2023) Tuulivoimahankkeiden suunnittelu ja operointi poronhoitoalueella – tuulivoima-alan ja poronhoidon näkemys hyvistä käytännöistä. Akordi Oy julkaisuja.

https://akordi.fi/wp-content/uploads/Paliskunnat-ja-tuulivoimatoimijat_toimintamalli_12012023_FI-NAL.pdf

Colman, J.E., Eftestøl, S., Tsegaye, D., Flydal, K., Mysterud, A., (2013). Summer distribution of semi-domesticated reindeer relative to a new wind-power plant. *European Journal of Wildlife Research*. 59, 359–370. <https://doi.org/10.1007/s10344-012-0682-7>.

Flydal K., Korslund L., Reimers E., Johansen F. & Colman J.E. (2004). Effects of power lines on area use and behaviour of semi-domestic reindeer in enclosures. *International Journal of Ecology* 24: 55–66.

Kumpula, J., Siitari, J., Siitari, S., Kurkilahti, M., Heikkinen, J. & Oinonen, K. (2019) Poronhoitoalueen talvilaitumet vuosien 2016–2018 laiduninventoinnissa. Talvilaidunten tilan muutokset ja muutosten syyt. *Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus* 29/2019. <https://jukuri.luke.fi/handle/10024/543976>

Skarin A. & B. Åhman (2014). Do human activity and infrastructure disturb domesticated reindeer? The need for the reindeer's perspective. *Polar Biology* 37 s. 1041-1054.

Tolvanen A, Routavaara H, Jokikokko M, Rana P (2023) How far are birds, bats, and terrestrial mammals displaced from onshore wind power development? – A systematic review. *Biological Conservation* 288, 1-11. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2023.110382>

Tyler, N., Stokkan, K-A., C Hogg, Nellemann, C., Vistnes, A-I. & G. Jeffery (2014). Ultraviolet Vision and Avoidance of Power Lines in Birds and Mammals. *Conservation Biology* 28: 630–631.

Tyler, N., Stokkan, K-A., C Hogg, Nellemann, C. & A-I. Vistnes, (2016). Cryptic Impact: Visual Detection of Corona Light and Avoidance of Power Lines by Reindeer. *Wildlife Society Bulletin* 40(1): 50–58.

Aihe: Lausunto: Kotapalon Tuulivoima Oy, Kotapalon tuulivoimahanke: tuulivoimapuisto ja voimajohto, Keminmaa ja Tornio
Lähetetty: 27.5.2026, 13.26.14
Mistä: Tomi Mäkipelto<tomi.makipelto@pohjanvoima.fi>
Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo

Luokat: K2_Emi

HUOM! Ulkoinen lähettäjä. Älä avaa linkkejä tai liitteitä, ellei tunnista lähettäjä.
OBS! Extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du inte känner igen avsändaren.
NOTE! External sender. Do not open links or attachments unless you recognize the sender.

Pohjan Voima Keminmaa Oy kiittää mahdollisuudesta lausua Kotapalon tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta.

Pohjan Voima Keminmaa Oy näkee hyvänä uusiutuvan energiantuotannon kehittämisen, eikä se vastusta hankkeen edistämistä. Hankkeen jatkosuunnittelussa on kuitenkin tärkeää kuunnella osallisia ja huomioida muu nykyinen ja suunniteltu maankäyttö, minkä kanssa suunnitellulla hankkeella tai tämän sähkönsiirrolla voi olla yhteisvaikutuksia.

Pohjan Voima Keminmaa Oy huomauttaa, että sillä on kehitteillä Mykänmaan alueella datakeskushanke, minkä kaavoitusaloite on hyväksytty 16.3.2026 ja minkä asemakaava on tullut vireille toukokuussa 2026.

Pohjan Voima Keminmaa Oy toivoo erityisesti, että sähkönsiirtoreittien osalta pyrittäisiin miettimään ratkaisuja, mitkä vähentäisivät ilmajohtojen määrää ja tarvetta.

Pohjan Voima Keminmaa Oy pyytää, että sitä tiedotetaan hankkeen jatkovaiheista.

Ystävällisin terveisin,

*Tomi Mäkipelto
Toimitusjohtaja
Pohjan Voima Keminmaa Oy
tomi.makipelto@pohjanvoima.fi*

§ 79

Lausunto Kotapalon tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta, Kotapalon Tuulivoima Oy, Tervola

ROIDno-2026-2527

Valmistelija / lisätiedot:

Lilja Ojala, ympäristötarkastaja, lilja.ojala@rovaniemi.fi

Lausuntopyyntö 29.4.2026

LVV-U/40860/2026

Viite: YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMA

Kotapalon Tuulivoima Oy, Kotapalon tuulivoimahanke: tuulivoimapuisto ja voimajohto, Keminmaa ja Tornio

Asian selostus:

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa asiassa LVV-U/40860/2026, Kotapalon tuulivoimahankkeen (tuulivoimapuisto ja voimajohto) ympäristövaikutusten arviointiohjelma. Lausunto on pyydetty toimittamaan 28.5.2026 mennessä. Lausunnon toimittamiseen on pyydetty ja myönnetty lisäaikaa 3.6.2026 asti.

Kotapalon tuulivoimahanke sijaitsee Keminmaan kunnan alueella siten, että hankealue rajautuu osin Tervolan kuntarajaan Kemijoen itäpuolella. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat Keminmaan kunnan ja Tornion kaupungin alueelle. Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 6 700 ha. Alueelle suunnitellaan enintään 54 yksikköteholtaan 8–12 MW:n tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Sähkönsiirto tuulivoima-alueelta on suunniteltu toteutettavan 400 kV:n voimajohtona joko Keminmaan sähköasemalle tai Viitajärven sähköasemalle Tornioon.

YVA-ohjelmassa esitetään kuvaus hankealueen nykytilasta ja esitellään ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat toteutusvaihtoehdot. YVA-ohjelmassa kuvataan, miten hankkeen vaikutuksia on tarkoitus arvioida ja mitä selvityksiä hankealueelle tullaan laatimaan vaikutusten arvioimiseksi. Arviointityön tulokset esitetään YVA-selostuksessa, joka julkaistaan selvitystyön valmistuttua.

Keminmaan Kotapalon tuulivoimahankkeen YVA-menettelyssä arvioidaan seuraavat vaihtoehdot tuulivoima-alueelle:

- VE0: Hanketta ei toteuteta.
- VE1: Keminmaan Kotapalon tuulivoima-alueelle rakennetaan enintään 54 yksikköteholtaan noin 8–12 MW:n tuulivoimalaa. Tuulivoima-alueen yhteisteho on maksimissaan noin 660 MW. Tuulivoimien kokonaiskorkeus on enintään 300 m. Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 6 700 ha.

YVA-ohjelmavaiheessa toteutusvaihtoehtoja on tunnistettu vain yksi, koska hankkeessa vastaa valla ei ole ollut käytettävissä riittävästi selvitystietoa hankealueelta muodostaakseen muita YVA asetuksen (277/2017) 3 §:n tarkoittamia kohtuullisia ja vartenotettavia vaihtoehtoja. YVA-menettelyä varten tehtävien selvitysten myötä tieto hankealueen erityisominaisuuksista li sääntyy, jolloin YVA-selostukseen muodostetaan vähintään kaksi toteutusvaihtoehtoa (VE1, VE2).

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto:

Tervolan kunnan kannalta hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset liittyvät maisemavaikutuksiin ja meluun. Hankkeen vaikutusalueella sijaitsee sekä kansallisesti että maakunnallisesti tärkeitä lintualueita sekä Natura#alue. Vaikutuksia linnustoon ja lintualueiden huolellista huomioimista toivotaan koko hankkeen suunnittelun ja vaikutusten arvioinnin ajan, erityisesti Kotapalon tuulivoimahankkeen koon vuoksi. Lisäksi pidetään erityisen tärkeänä, että ohjelmassa on valittu painottaa yhteisvaikutusten arviointia muiden hankkeiden kanssa. Ohjelmassa on tunnistettu kylämäiset asutukset Kemijoen varrella, joita on myös Tervolan kunnan puolella ja jotka kuuluvat myös muun muassa melun vaikutuspiiriin. YVA-ohjelmassa esitetyt melun arviointimenetelmät arvioidaan riittäviksi. Ympäristön nykytilan kuvaus katsotaan Tervolan osalta riittäväksi ja ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan aineisto tarjoaa hyvän lähtökohdan YVA-menettelyn jatkamiselle.

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa kerrotaan painotettavan ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen liittyvien vaikutusten arviointia, maisema-, melu- ja välkevaikutusten arviointia sekä vaikutuksia linnustoon ja Suuripään Natura-alueeseen, ja lisäksi yhteisvaikutusten arviointia lähialueen muiden hankkeiden kanssa. Esitetyt painotuksia pidetään hyvinä.

YVA-menettelyssä tarkastellaan myös rakentamiseen tarvittavan kiviaineksen tarvetta. Kiviaineksen mahdolliset ottopaikat tarkentuvat ohjelmatekstin mukaan suunnittelun edetessä. Ohjelmassa on esitetty, että mahdolliset maa-ainesten ottamisluvat haetaan Keminmaan kunnasta, mutta muistutetaan, että mikäli sopivampia ottamispaikkoja löytyy Tervolan puolelta, haetaan lupa ottamistoiminnalle Tervolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta. Tuulivoimalan perustamisen osalta on esitetty, että poistettava maa-aines pyritään käyttämään hankealueella esimerkiksi maisemointiin. Sitä pidetään lähtökohtaisesti hyvänä ideana, johon tulisi pyrkiä. Samalla suositellaan myös huomioimaan mahdollinen ympäristöluvan tarve ja ympäristöluvan käsittelyn aikataulu, jos hankkeen aikana todetaankin tarve läjittämiselle.

Sähkön siirron osalta Tervolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ei ole lausuttavaa.

Päätöksentekoon osallistuvat kunnat: Tervolan kunta ja Rovaniemen kaupunki

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Kangas, johtava rakennustarkastaja

Esittelijän kokouksessa antama esitys: Ympäristölautakunta päättää antaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon valmistelijan esityksen mukaisesti.

Päätös

Puheenjohtaja piti tauon jälkeen nimenhuudon ja totesi, että kaikki ennen taukoa paikalla olleet olivat edelleen paikalla.

Ympäristölautakunta kuuli asiassa johtava ympäristötarkastaja Tarja Bergmania.

Ympäristölautakunta keskusteli vaikutusten kompesaatioiden tarkastelusta jatkokäsittelyvaiheissa.

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti, että asia voidaan päättää esittelijän kokouksessa antaman esityksen pohjalta.

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti esittelijän esityksen mukaisesti.

Sara Seppänen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 16:30 ja hänen varajäsen Elina Holm liittyi etänä kokoukseen klo 16:30 tämän asian käsittelyn aikana.

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto

Päätöspöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä Rovaniemen kaupungin verkkosivuilla 3.6.2026 alkaen.

Otteen oikeaksi todistaa

Rovaniemi
04.06.2026

Saija Alamattila-Mourujärvi
hallintosihteeri

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on lähetetty sähköpostilla, 4.6.2026

Muutoksenhakukielto

§79

Muutoksenhakukielto

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee Kuntalain 410/2015, 136 §:n mukaan vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Aihe: VASTAUS: Lausuntopyyntö Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Kemnmaa ja Tornio / WO54934
Lähetetty: 27.5.2026, 10.57.02
Mistä: ERVE_VP_kirjaamo<kirjaamo@erillisverkot.fi>
Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo

Luokat: K2_Laura

HUOM! Ulkoinen lähettäjä. Älä avaa linkkejä tai liitteitä, ellei tunnista lähettäjä.
OBS! Extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du inte känner igen avsändaren.
NOTE! External sender. Do not open links or attachments unless you recognize the sender.

Nro ERVE/638/00.00.01.01/2026

Hei

Viite: LVV-U/40860/2026

Viitaten lausuntopyyntöönne 29.4.2026 koskien Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Ystävällisin terveisin
Suomen Erillisverkot Oy
erillisverkot.fi

Turvallisuus tehdään yhdessä

Lähettäjä: Laine Leila (LVV) <leila.laine@lvv.fi>

Lähetetty: keskiviikko, 29. huhtikuuta, 2026 15.59

Vastaanottaja: kirjaamo@fingrid.fi; ans@fintraffic.fi; palvelutilaukset@digita.fi; lausunnot@gasgrid.fi; gtk@gtk.fi; kirjaamo@fmi.fi; 'kunta@keminmaa.fi'; kirjaamo.lappi@elinvoimakeskus.fi; info@lapinliitto.fi; pelastuslaitos@lapha.fi; kirjaamo@luke.fi; ymparistonsuojelu@tornio.fi; terveystarkastajat@tornio.fi; Kirjaamo (rovaniemi.fi) <kirjaamo@rovaniemi.fi>; kirjaamo@metsa.fi; antero.petajajarvi@gmail.com; kirjaamo@paliskunnat.fi; PV_VP_3LOGR_kirjaamo <kirjaamo.3logr@mil.fi>; 'simon.kunta@simo.fi'; ERVE_VP_kirjaamo <kirjaamo@erillisverkot.tuve.fi>; tervolan.kunta@tervola.fi; 'kirjaamo@tornio.fi'; tornionlaaksonmuseo@tornio.fi; kirjaamo@traficom.fi; kirjaamo@tukes.fi; kirjaamo@vayla.fi

Kopio: Keränen Emma (LVV) <emma.keranen@lvv.fi>; Kotzschmar Sisko <sisko.kotzschmar@fortum.com>; helena.railo@wsp.com

Aihe: VS: Lausuntopyyntö Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Kemnmaa ja Tornio

HUOM! Viesti on saapunut turvallisuusverkon ulkopuolelta. Älä avaa viestin linkkejä tai liitteitä, jos et tunnista lähettäjä.

Hei,

Lausuntopyyntöön jakelua on korjattu. Ohessa korjattu lausuntopyyntö.

Pahoittelen aiheutunutta ylimääräistä vaivaa.

Terveisin,

Leila Laine
Tarkastaja | Inspektör
Lupa- ja valvontavirasto | Tillstånds- och tillsynsverket
Ympäristöosasto | Miljöavdelningen
Yhdyskunnat ja infra

Puhelinnumero | Tfn: 0295 254 048

Postiosoite | Postadress: Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV

Käyntiosoite | Besöksadress: Opastinsilta 12 A, 2. krs., 00520 Helsinki

www.lvv.fi

LinkedIn: Lupa- ja valvontavirasto – Tillstånds- och tillsynsverket | Facebook: Lupa- ja valvontavirasto – Tillstånds- och tillsynsverket

Lupa- ja valvontavirasto on valtakunnallinen ja monialainen valtion keskushallinnon viranomainen, joka hoitaa useita aloja koskevia lupa-, valvonta-, rekisteröinti-, toimeenpano- ja ohjaustehtäviä.

Tillstånds- och tillsynsverket är en riksomfattande och sektorsövergripande myndighet som hör till statens centralförvaltning och som sköter tillstånds-, tillsyns-, registrerings-, verkställighets- och styrningsuppgifter inom flera verksamhetsområden.

Lähtettäjä: Laine Leila (LVV)

Lähetetty: keskiviikko 29. huhtikuuta 2026 9.59

Vastaanottaja: kirjaamo@fingrid.fi; ans@fintraffic.fi; palvelutilaukset@digita.fi; lausunnot@gasgrid.fi; gtk@gtk.fi; kirjaamo@fmi.fi;

'kunta@keminmaa.fi' <kunta@keminmaa.fi>; kirjaamo.lappi@elinvoimakeskus.fi; info@lapinliitto.fi; pelastuslaitos@lapha.fi;

kirjaamo@luke.fi; ymparistonsuojelu@tornio.fi; terveystarkastajat@tornio.fi; kirjaamo@rovaniemi.fi; kirjaamo@metsa.fi;

antero.petajajarvi@gmail.com; kirjaamo@paliskunnat.fi; kirjaamo.3logr@mil.fi; 'simon.kunta@simo.fi' <simon.kunta@simo.fi>;

kirjaamo@erillisverkot.tuve.fi; tervolan.kunta@tervola.fi; 'kirjaamo@tornio.fi' <kirjaamo@tornio.fi>;

tornionlaaksonmuseo@tornio.fi; kirjaamo@traficom.fi; kirjaamo@tukes.fi; kirjaamo@vayla.fi

Kopio: Keränen Emma (LVV) <emma.keranen@lvv.fi>; Kotzschmar Sisko <sisko.kotzschmar@fortum.com>; helena.railo@wsp.com

Aihe: Lausuntopyyntö Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Keminmaa ja Tornio

Hei,

Liitteenä Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö Kotapalon Tuulivoima Oy:n Kotapalon tuulivoimahankkeen arviointiohjelmasta, Keminmaa ja Tornio.

Lausunnot pyydetään lähettämään osoitteella kirjaamo@lvv.fi sekä tiedoksi emma.keranen@lvv.fi.

Lausuntojen määräaika on **28.5.2026**.

Arviointiohjelma liitteinen ja lausuntopyyntö löytyvät verkkosivuilta <http://www.ymparisto.fi/kotapalo-tuulivoima-YVA>.

Terveisin,

Leila Laine

Tarkastaja | Inspektör

Lupa- ja valvontavirasto | Tillstånds- och tillsynsverket

Ympäristöosasto | Miljöavdelningen

Yhdyskunnat ja infra

Puhelinnumero | Tfn: 0295 254 048

Postiosoite | Postadress: Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV

Käyntiosoite | Besöksadress: Opastinsilta 12 A, 2. krs., 00520 Helsinki

www.lvv.fi

LinkedIn: Lupa- ja valvontavirasto – Tillstånds- och tillsynsverket | Facebook: Lupa- ja valvontavirasto – Tillstånds- och tillsynsverket

Lupa- ja valvontavirasto on valtakunnallinen ja monialainen valtion keskushallinnon viranomainen, joka hoitaa useita aloja koskevia lupa-, valvonta-, rekisteröinti-, toimeenpano- ja ohjaustehtäviä.

Tillstånds- och tillsynsverket är en riksomfattande och sektorsövergripande myndighet som hör till statens centralförvaltning och som sköter tillstånds-, tillsyns-, registrerings-, verkställighets- och styrningsuppgifter inom flera verksamhetsområden.

Tämä viesti on osoitettu ainoastaan sen tarkoitetulle vastaanottajalle ja se saattaa sisältää salassa pidettävää tietoa. Jos et ole viestissä tarkoitettu vastaanottaja, tuhoa viesti ja ilmoita asiasta välittömästi viestin lähettäjälle. Viestin sisällön, välitystiedon ja viestin olemassaolon hyväksikäyttäminen ja ilmaiseminen on kielletty laissa (laki sähköisen viestinnän palveluista 136 §).

Detta meddelande är avsett endast för den nämnda mottagaren och kan innehålla sekretessbelagd information. Ifall du inte är den avsedda mottagaren, vänligen förstör meddelandet och informera avsändaren omedelbart. Det är i lag (136 § i lag om tjänster inom elektronisk kommunikation) förbjudet att utnyttja eller röja meddelandets innehåll och förmedlingsuppgifter eller uppgifterna om meddelandets existens.

This e-mail message is intended only for the person(s) named in the message header and may contain privileged information. If you are not the intended recipient of this message, please delete the message and notify the sender immediately. It is forbidden by law (Information Society Code, Section 136) to disclose the content or traffic data of the message or the knowledge of its existence, or to make use of them.

Aihe: Kotapalon tuulivoimahankkeen YVA-ohjelma (LVV-U/40860/2026)
Lähetetty: 4.5.2026, 14.30.44
Mistä: Kännälä Sami (STUK)<Sami.Kannala@stuk.fi>
Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo

Luokat: K2_Laura

Hei,

Säteilyturvakeskuksella ei ole lausuttavaa Kotapalon tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmaan (LVV-U/40860/2026).

Ystävällisin terveisin,
Sami Kännälä

Sami Kännälä
Erikoistutkija
STUK - Säteilyturvakeskus
Ionisoimattoman säteilyn valvonta
Jokiniemenkuja 1, 01370 Vantaa
puh. +358 9 759 88 531
sami.kannala@stuk.fi
www.stuk.fi

Jos tätä viestiä ei ole tarkoitettu sinulle, älä ilmaise tai käytä hyväksesi viestin sisältöä tai tietoa viestin olemassaolosta (laki sähköisen viestinnän palveluista 136 §). Ilmoita viestistä lähettäjälle ja poista viesti.
Om det här meddelandet inte är avsett för dig, får du inte röja eller utnyttja meddelandets innehåll eller uppgifterna om meddelandets existens (lag om tjänster inom elektronisk kommunikation 136 §).
Informera avsändaren och radera meddelandet.
If this message is not intended for you, do not disclose or make use of its content, or the knowledge of its existence (Act on Electronic Communications Services, Section 136). Inform the sender and delete.

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi
emma.keranen@lvv.fi

Lausuntopyyntöne 29.4.2026 LVV-U/40860/2026

Lausunto Kotapalon tuulivoimahankkeen ja voimajohdon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Tervolan kunnanhallitus on kokouksessaan 1.6.2026 käsitellyt lausuntopyyntöänne. Tervolan kunta toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Tervolan kunnan kannalta hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset liittyvät maisemavaikutuksiin ja meluun. Hankkeen vaikutusalueella sijaitsee sekä kansallisesti että maakunnallisesti tärkeitä lintualueita sekä Natura-alue. Vaikutukset lintualueisiin ulottuvat myös Tervolan kunnan puolelle, minkä vuoksi myös ne tulee huomioida hankkeen suunnittelun ja vaikutusten arvioinnin yhteydessä. Kotapalon tuulivoimahankkeen suuren koon vuoksi on erityisen tärkeää, että ohjelmassa painotetaan yhteisvaikutusten arviointia muiden hankkeiden kanssa. Ohjelmassa on tunnistettu kylämäiset asutukset Kemijoen varrella, joita on myös Tervolan kunnan puolella ja jotka kuuluvat myös muun muassa melun vaikutuspiiriin.

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa kerrotaan painotettavan ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen liittyvien vaikutusten arviointia, maisema-, melu- ja välkevaikutusten arviointia sekä vaikutuksia linnustoon ja Suuripään Natura-alueeseen, ja lisäksi yhteisvaikutusten arviointia lähialueen muiden hankkeiden kanssa.

Tervolan kunta pitää tärkeänä, että erityistä huomiota kiinnitetään laadittavien melumallinnusten ja välkemallinnusten tasokkuuteen ja kattavuuteen. Arviointiohjelman yhteydessä on syytä laatia kattavasti havainnekuvia tuulipuistosta maisemavaikutusten arvioimiseksi.

Arviointiohjelmassa on lisäksi selvitettävä, mitä tuulivoimaloiden perustuksille ja maakaapeloinneille tapahtuu sen jälkeen, kun toiminta alueella päättyy, puretaanko ne vai jätetäänkö paikalleen ja maisemoidaan. Lisäksi arviointiohjelmassa on tuotava esille alueen yleinen jälkihoito toiminnan päättyessä. Tuulivoimalatietoisuus lisääntyy tuulivoimaloiden yleistymisen myötä. Arviointiohjelmassa on syytä

1.6.2026

varautua tarkastelemaan myös muita esille tulleita asioita kuten esimerkiksi esitettyjä mahdollisia mikromuovin aiheuttamia haittoja.

Tervolan kunta on tuonut kaikissa vireillä olevissa tuulivoimahankkeissa esille hankkeiden yhteisvaikutusten arvioinnin tärkeyden. Tervolan kunta esittää arviointiohjelmassa selvitettävän kattavasti alueella olevien tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset mm. sähkönsiirron ja maisemavaikutusten osalta. Yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös tarve erilaisiin ekologisiin käytäviin mm. lintujen lentoreittien vuoksi.

Tervolan kunta

Sari Tervaniemi
hallintojohtaja

Janne Pekkarinen
tekninen johtaja

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Titta Kallio-Seppä	Suomi.fi	28.05.2026 16:09:37 UTC+03:00
Teija Ylimartimo	Suomi.fi	28.05.2026 16:14:13 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (8 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

TLM_Lausunto_KEMINMAA_Kotapalon_tuulivoimahanke ja sähkönsiirto_YVA-ohjelma_28052026**Päätöksentekijä** Tornionlaakson museon johtaja Kallio-Seppä Titta**Valmistelija** rakennustutkija Ylimartimo Teija

Viite: LVV-U/40860/2026

KEMINMAA, KOTAPALON TUULIVOIMAHANKE, YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMA

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Tornionlaakson museon lausuntoa Kotapalon tuulivoimahankkeen ja 400 kV:n voimajohdon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (WSP, 25.3.2026). Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) koskee Kotapalon tuulivoima Oy:n / Fortumin suunnittelemaa Keminmaan kunnan alueelle sijoittuvaa Kotapalon tuulivoimahanketta. Alueellisena vastuumuseona Tornionlaakson museo vastaa toimialueensa rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntija- ja viranomaistehtävistä.

Hanke ja hankevaihtoehdot

Arviointiohjelman mukaan Fortumin omistama Kotapalon tuulivoima Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Keminmaan kunnan alueelle. Suunniteltu tuulivoima-alue sijoittuu Keminmaan keskustaajamasta noin 14 km koilliseen, rajautuen pohjoisosastaan Tervolan kuntarajaan. Lisäksi etäisyys Simon kunnan rajalle on vähimmillään noin 6,5 km. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat myös Tornion kaupungin alueelle. Hankkeessa suunnitellaan enintään 54 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on 8–12 MW. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, napakorkeus enintään 200 metriä ja lavan pituus enintään sata metriä. Lisäksi alueelle rakennetaan sähköasema, maakaapeloinnit, huoltotiet ja nostoalueet, joiden sijainti suunnitellaan YVA-vaiheen selvitysten tulosten mukaan. Tuotantoalueen pinta-ala on noin 6700 ha.

YVA-ohjelmavaiheessa toteutusvaihtoehdot on tunnistettu vain yksi, koska hankkeessa vastaavan mukaan heillä ei ole ollut käytettävissä riittävästi selvitystietoa hankealueelta muodostaakseen muita YVA-asetuksen (277/2017) 3 §:n tarkoittamia kohtuullisia ja varteenotettavia vaihtoehtoja. YVA-selostukseen muodostetaan vähintään kaksi toteutusvaihtoehtoa (VE1, VE2) sekä tarkastellaan vaihtoehtona myös hankkeen toteuttamatta jättämistä (VE0).

Sähkönsiirto tuulivoima-alueelta on suunniteltu toteutettavan 400 kV:n voimajohtona joko Keminmaan sähköasemalle tai Viitajärven sähköasemalle. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kolmea eri reittivaihtoehtoa: Sähkönsiirtoreittivaihtoehdossa SVE1 liittyminen sähköverkkoon toteutetaan noin 17 km pitkänä 400 kV:n voimajohtona Fingridin Viitajärven sähköasemalle pääasiassa täysin uuteen johtokäytävään sijoittuvaa reittiä. Vaihtoehdossa SVE2 (16,4 km) ja SVE3 (18,7 km) tarkastellaan 400 kV:n voimajohdon

Tornionlaakson museon johtaja

28.05.2026

§ 76/2026

rakentamista ja liittymistä Fingridin Keminmaan sähköasemalle. Reittivaihtoehdot SVE2 ja SVE3 sijoittuvat tuulivoima-alueen ulkopuolella pääasiassa olemassa olevan johtokäytävän rinnalle. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan myös yhteistyömahdollisuuksia muiden lähialueiden hankkeiden kanssa.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn lisäksi alueelle laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukainen tuulivoimaosayleiskaava. YVA-menettely ja osayleiskaavan laadinta toteutetaan erillisinä, mutta mahdollisimman samanaikaisesti ja toisiaan tukien. Osayleiskaavoituksessa hyödynnetään YVA-menettelyn yhteydessä tehtyjen selvitysten tietoja sekä ympäristövaikutusten arviointien tuloksia.

Museo pitää hyvänä, että on olemassa vaihtoehtoja ja että arvioinnissa on tuotu esiin sähkönsiirtoreittien toteuttaminen yhteistyössä ja yhteispylväissä muiden vastaavien hankkeiden kanssa. Museon näkemyksen mukaan hankkeissa tulee pyrkiä mahdollisimman lyhyisiin uusiin sähkönsiirtoreitteihin.

Hankealueen maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön nykytila

Hankkeen vaikutusalueella olevaa **maisemaa ja kulttuuriympäristön** nykytilaa ja kohteita on esitelty suunnitelman kohdassa 10. Arkeologinen kulttuuriperintö ja siihen kohdistuvien vaikutusten arviointi on kuvattu alaluvussa 10.5. Alueen nykytilan kuvauksessa on tunnistettu pääosa lähialueen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävistä maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön alueista ja kohteista.

Maakunnallisesti merkittävien alueiden osalta on kuitenkin sekoitettu, mitkä alueista edustavat maisema-alueita ja mitkä rakennetun kulttuuriympäristön alueita. Maakunnallisesti merkittävänä maisema-alueina on esitetty Kuvassa 10.2 ja Taulukossa 10.2 Kemijokivarren vanha asutus (3) ja Tornionjokilaakso (4). **Kemijokivarren vanha asutus** on maakuntakaavassa osoitettu maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Kuvassa 10.2 esitetty Tornionjokilaakso on entinen valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (1993), johon sisältyy eteläosassa maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö **Vojakkalan kylä sekä Tornionjoen kulttuurimaisema-alue**. Kuvassa 10.2 ja Taulukossa 10.2 esitetyt alueet 3. ja 4. eivät siis ole MAMA-alueita, vaan maakuntakaavassa osoitettuja maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä.

Nykytilan kuvauksessa ei ole tunnistettu viimeisintä maakunnallisesti arvokkaiden maisema alueiden inventointia (MAMA2016) ja siinä määriteltyjä alueita. Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on inventoitu Lapin valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnin (VAMA 2011-2013) yhteydessä. Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden lisäksi Etelä- ja Keski-Lappiin on valittu 31 maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita (MAMA), jotka on vahvistettu 16.3.2016. Hankealuetta lähimmät maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ovat **Liakanjokivarsi** Torniossa, **Kemijoen kulttuurimaisemat**, **Loue** Tervolassa ja **Simojoen varren kulttuurimaisemat: Alaniemi ja Ylikärppä**.

Tornionlaakson näkemyksen mukaan vaikutusten arvioinnin tulee aina perustua viimeisimpään ajantasaiseen tietoon. Maakunnallisesti arvokkaiden maisema-

Tornionlaakson museon johtaja

28.05.2026

§ 76/2026

alueiden osalta tulee lähteenä käyttää Länsi-Lapin maakuntakaavan ja sen selvitysten lisäksi myös maisema-alueiden päivitysinventointia (*Etelä ja Keski-Lapin kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet - Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi, 2011–2013*), jossa on muun muassa tarkennettu Lapin maisemamaakuntajakoa. Nyt maiseman yleispiirteiden kuvauksessa on ilmeisesti käytetty yli kolmekymmentä vuotta vanhaa aineistoa.

Jostain syystä ohjelman sivulla 149 on virheellisesti mainittu, että valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen luettelo (RKY2009) olisi tullut voimaan 1.1.2020. Museo muistuttaa, että luettelo on tullut voimaa 1.1.2010 (www.rky.fi).

Maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen tunnistamisessa heijastuu sama virheellinen tulkinta kuin maakunnallisten maisema-alueiden osalta. Kuvista 10.3 ja 10.4 sekä taulukosta 10.32 puuttuvat maakuntakaavassa osoitetut rakennetun kulttuuriympäristön kohteet **Kemijokivarren vanha asutus, Vojakkalan kylä sekä Tornionjoen kulttuurimaisema-alue, Tornion seminaari sekä Karungin kirkko ja pappila.**

Ohjelmassa on tunnistettu myös maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet Ruotsin puolella sekä vaikutusten arviointitarve niiden osalta.

Suunnitelmassa on huomioitu valtakunnallisesti (V), maakunnallisesti (M) ja paikallisesti (P) arvokkaat perinnebiotoopit, mutta paikallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön alueita ja kohteita ei ole suunnitelmassa mainittu lainkaan. Perinnebiotooppien osalta voisi museon näkemyksen mukaan olla tarkoituksenmukaisempaa esittää ne osana luontotyyppejä. Perinnebiotoopit ovat kulttuurisidonnaisia ja osa kulttuurimaisemaa, mutta niiden suojeluperusteet liittyvät museon käsityksen mukaan nimenomaan luontotyyppeihin ja niiden arvoihin. Useat perinnebiotoopit sijaitsevat maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvoalueilla ja liittyvät siten niihin, jolloin ne tulevat osittain huomioitua osana niitä, mutta luontoarvojen näkökulmasta olisi hyvä huomioida arvioinnin suunnittelussa luonnonsuojelusta vastaavien viranomaisten näkemys asiasta.

Tornionlaakson museo muistuttaa, että ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee selvittää ja tunnistaa myös paikallisesti merkittävät arvoalueet ja kohteet. Ympäristöministeriön julkaisussa *Kulttuuriympäristö vaikutusten arvioinnissa* (2013) todetaan, että YVA:n kulttuuriympäristöselvityksessä on syytä määrittää ja kuvata valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet aluetasolla ja hankkeen mukaan tarvittaessa kiinteistötasolla. Ympäristöministeriön *Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa, päivitys 2024*-oppaan mukaan yksityiskohtaisessa suunnittelussa, kuten suoraan rakentamista ohjaavassa yleiskaavoituksessa tai asemakaavoituksessa sekä YVA-menettelyssä tulee huomioida myös esimerkiksi paikallisesti arvokkaat kohteet, tärkeät näkymät ja maisemalliset maamerkit.

Arvioinnissa on siis syytä huomioida maakuntakaavojen lisäksi yleiskaavojen rakennettua kulttuuriympäristöä koskevat kaavamerkinnot ja määräykset. Rakennetun kulttuuriympäristön osalta kohteita on osoitettu muun muassa Tervolassa Kemijokivarren osayleiskaavoissa, Keminmaan keskustaajaman

Tornionlaakson museon johtaja

28.05.2026

§ 76/2026

yleiskaavassa ja Tornion yleiskaavassa. Kaavoitettujen alueiden ulkopuolella on jonkin verran Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa (2006–07) inventoituja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, jotka tulee tunnistaa ja huomioida. Ohjelman mukaan myös itse hankealueella sijaitsee vapaa-ajan rakennuksia, kämppiä, joiden luonne ja ominaispiirteet tulee selvittää (inventoida), jotta hankkeen vaikutukset niihin voidaan arvioida. Hankealueella voi sijaita myös muita kämppiä tai muita rakennelmia, jotka eivät ole tietokannoissa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kappaleessa 10.4. *Arkeologinen kulttuuriperintö* on huomioitu arkeologisen kulttuuriperinnön nykytila hankealueella ja sen läheisyydessä (1 km etäisyydellä). Kaikki tällä määritellyllä alueella sijaitsevat kiinteät muinaisjäännökset sekä muut kulttuuriperintökohteet on merkitty kartalle kuvassa 10.7 sekä listattu taulukkoon 10.7. Taulukkoon sekä tekstiin tulee lisäksi päivittää kyseisten tunnettujen kohteiden tunnukset muinaisjäännösrekisterissä. Taulukkoon tulee lisätä myös *mahdollinen muinaisjäännöskohde*, mahdollinen esihistoriallinen asuinpaikka **Rantapalo 2** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 241010091).

Sähkönsiirtoreittien osalta vaihtoehdon SVE1 alueelle ei sijoitu tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Reittien SVE2 sekä SVE3 alkupäässä Maihkilanvaaralla sijaitsee tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä, **Maihkilanvaara W** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 241010093) sekä **Maihkilanvaara E** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 241010045), jotka sijaitsevat vain 170 metrin sekä 60 metrin päässä nykyisestä johtokäytävästä. Mikäli tätä johtokäytävää laajennetaan ja uusi voimajohto rakennetaan jo olemassa olevien rinnalle, tulevat ne huomattavan lähelle jo olemassaolevia kohteita. Lisäksi vaihtoehdon SVE2 läheisyydessä sijaitsee kohde **Törmäjänkä** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000096156), joka sijaitsee tällä hetkellä noin 150 metrin päässä nykyisestä johtokäytävästä eteläkaakkoon. Mikäli uusi voimajohto rakennetaan nykyisen eteläpuolelle, tulisi se huomattavan lähelle kohdetta. Samoin museo on saanut ennakkotiedon vaihtoehdon SVE3 lähistöltä Vähä Mykänmaalta mahdollisesta aiemmin tuntemattomasta kiinteästä muinaisjäännöksestä, joka sijaitsee välittömästi nykyisen johtokäytävän länsipuolella, johon kyseisellä vaihtoehdolla voisi olla vaikutusta. Tässä yhteydessä Tornionlaakson museo haluaa huomauttaa, että etäisyys kohteeseen lasketaan aina muinaisjäännöskohteen aluerajauksen reunasta, ei muinaisjäännöspisteestä.

Vaikutusten arvioinnissa on tunnistettu etenkin rakentamisvaiheen potentiaaliset vaikutukset muinaisjäännöksiin yleisellä tasolla. Hankkeen vaikutuksia alueella sijaitseviin muinaisjäännöksiin ei kuitenkaan ole tässä vaiheessa arvioitu. Alustavia voimallasijainteja esittelevän kartan 2.2 mukaan esimerkiksi voimala numero 25 on merkitty kohteen **Sammalkumpu** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 241010020) päälle, voimala numero 5 kohteen **Rännimaa** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 241010089) päälle ja voimala numero 24 kohteen **Saaranaho** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000034346) päälle tai välittömään läheisyyteen. Vaikutusten arvioinnissa on kuitenkin tunnistettu se, että Suomen muinaismuistolain (295/1963) mukaan

Tornionlaakson museon johtaja

28.05.2026

§ 76/2026

kaikki kiinteät muinaisjäänökset ovat lain suojaamia eikä niihin voi kajota ilman Museoviraston antamaa lupaa.

Arkeologisen inventoinnin tarve on huomioitu. Selostuksen mukaan rekisteritietoja täydennetään tekemällä arkeologinen inventointi maastokaudella 2025. Tornionlaakson museo ei kuitenkaan ole saanut raporttia kyseisestä inventoinnista, eikä inventointia mainita tehdyksi kohdassa 3.3. *Arviointimenettelyn aikataulu*. Tästä syystä arkeologisen kulttuuriperinnön huomioon ottamisen riittävydestä vaikutusten arvioinnissa ei voida vielä ottaa kantaa. Hankkeen arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvien vaikutusten arviointi on mahdollista vasta riittävän arkeologisen inventoinnin tulosten perusteella.

Ajantasaisen arkeologisen inventoinnin tulee kattaa hankealue niiltä osin, kuin arkeologista inventointia ei ole muiden hankkeiden yhteydessä tehty tai ne ovat yli 10 vuotta vanhoja. Maastossa tulee tarkastaa tuulivoimaloiden paikkojen ja rakentamiseen liittyvän tilan lisäksi niiden väliset tie-, kaapeli- ja voimajohtolinjaukset, sähköaseman paikat sekä kaikki muut alueet, joille suunnitellaan hankkeessa rakentamista. Lisäksi tulee tarkistaa sekä kaava-alueella, että sähkönsiirtoreitillä olevat muut muinaisjäänöksille potentiaaliset alueet. Maastoinventointia ei voi korvata LiDar-tarkastelulla, vaikka se on hyvä apu maastotöiden suunnittelussa. Mikäli tiet, voimalanpaikat tai muut rakennettavat alueet muuttuvat myöhemmässä vaiheessa, tulee toimijan varautua teettämään lisäinventointi, mikäli uusia paikkoja ei ole aiemmin inventoitu. Inventointiin tulee lisäksi sisällyttää taulukossa 10.7. listattujen, hankealueelta tunnettujen muinaisjäänösten tarkastus sekä mahdollisen muinaisjäänöskohteen **Rantapalo 2** (tunnus muinaisjäänösrekisterissä 241010091) tarkkuusinventointi, jossa kohteen status voidaan määrittää.

Tornionlaakson museo huomauttaa, että inventointiraportti tulee toimittaa Tornionlaakson museolle tarkastettavaksi ja vasta tarkastettu ja hyväksytty raportti voi toimia suunnittelun lähtökohtana hankkeessa. Kohdan 3.3. sekä aiemman ennakkoneuvottelun tietojen mukaan arkeologinen inventointi olisi tarkoitus suorittaa vasta maastokaudella 2027. Tämän vuoksi museo kyseenalaistaa, voidaanko arkeologista kulttuuriperintöä ottaa todellisessa suunnittelussa riittävällä tavalla huomioon, mikäli selvityksen tuoma informaatio on tuulivoimahankkeen suunnittelijoilla käytettävissä mahdollisesti vasta vuonna 2028, ja kuitenkin Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen sekä kaavaluonnoksen on tarkoitus valmistua loppuvuodesta 2027. Myös ympäristövaikutusten arviointimenettelystä säädetyn lain (252/2017) 15§ mukaan *"Hankkeen ympäristövaikutukset on selvitettävä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä suunnittelun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa hankkeen muu valmistelu huomioonottaen vaihtoehtojen ollessa vielä avoinna"*. Museo haluaakin huomauttaa, että hankkeessa tulee varautua siihen, että juuri ajantasaisen arkeologisen inventoinnin tulosten ja päivitettyjen tietojen perusteella voidaan joutua esimerkiksi muuttamaan suunniteltujen teiden tai tuulivoimaloiden paikkoja. Tämän vuoksi museo kannustaa teettämään selvityksen varhaisemmassa vaiheessa. Joka tapauksessa myös nykytilan kuvaukseen (10.4.1.) tulee lisätä huomautus siitä, että arkeologisen inventoinnin tulos saattaa muuttaa YVA-ohjelmassa huomioituja muinaisjäänös- ja muita kulttuuriperintökohdetietoja sekä hankealueen, että sähkönsiirtoreittien osalta.

Tornionlaakson museon johtaja

28.05.2026

§ 76/2026

Tornionlaakson museolla ei ole muuta huomautettavaa Kotapalon tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Ympäristövaikutusten arviointisuunnitelma

Luvussa 5. on tuotu esiin tässä hankkeessa arvioitavat vaikutukset ja arviointimenetelmät sekä vaikutusalueet vaikutustyypeittäin ja luvuissa 10.1.2 ja 10.2.2 tarkemmin maiseman ja kulttuuriympäristön osalta käytettävät arviointimenetelmät. Museo pitää hyvänä, että yhdeksi arvioinnin painopisteistä on nostettu maisemavaikutusten ohella muun muassa yhteisvaikutukset muiden lähialueen hankkeiden kanssa.

Suunnitelman mukaan maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan yhteisillä menetelmillä. Maisema- ja kulttuuriympäristöselvityksessä tunnistetaan alueen maisemalliset ominaispiirteet, arvot ja maiseman herkkyys muutoksille. Lisäksi selvitetään tiedot vaikutusalueelle sijoittuvista kulttuuriympäristön kannalta arvokkaista alueista ja kohteista. Maiseman ja kulttuuriympäristön osalta vaikutuksia arvioidaan suunnitelman mukaan lähialueelta kaukoalueelle noin 40 km etäisyydelle tuulivoimaloista; sähkönsiirron osalta tarkastellaan voimajohtokäytävää ja noin 500 m leveää vyöhykettä sen molemmin puolin. Yhteisvaikutusten osalta maisemavaikutuksia arvioidaan edellä kuvatus mukaisesti, huomioiden noin 40 km säteellä hankealueesta sijaitsevat muut suunnitteilla olevat tai jo toiminnassa olevat tuulivoimahankkeet.

Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen sijoittuminen välittömästi suunnittelualueen ja sähkönsiirtoreittien viereen ja yhden sähkönsiirtoreitti vaihtoehdon sijoituessa jopa RKY-alueen keskelle tulisi museon näkemyksen mukaan vaikutukset myös valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin rakennetun kulttuuriympäristön osalta olla arvioinnissa painopisteenä. Koska kaikki johtokäytävävaihtoehdot kulkevat maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön poikki ja sijoittuvat joko keskelle RKY-aluetta (SVE1) tai ihan sellaisen viereen (SVE2 ja SVE3) tulisi sähkönsiirron vaikutuksia Kemijokivarressa arvioida, niin että alue kattaa ainakin Itäkosken/Ala-Paakkolan ja Länsikosken RKY-alueet kokonaisuudessaan ja riittävän laajasti myös Törmän ja Koroiskylän RKY-alueiden osalta.

Suunnitelman mukaan maisemavaikutusten arviointi laaditaan maisema-arkkitehdin asiantuntijatyönä olemassa olevien lähtötietojen, hankkeen suunnitteluaineiston, kartta- ja ilmakuvatarkastelun, näkymäalueanalyysin sekä havainnekuvamateriaalin perusteella. Maisemavaikutusten arvioinnin painopiste on maisemakuvaan kohdistuvissa vaikutuksissa ja arviointia kohdennetaan mahdollisiin maiseman kannalta arvokkaisiin ja/tai herkkiin kohteisiin. Tuulivoimahankkeen voimaloiden näkyvyyttä selvitetään paikkatietopohjaisen näkymäalueanalyysin avulla, jota hyödynnetään maisemavaikutusten arvioinnissa.

Suunnitelman mukaan vaikutusten merkittävyyttä arvioidaan käyttäen IMPERIA-hankkeessa kehitettyä merkittävyyden arviointimenetelmää eli ARVI-lähestymistapaa soveltuvien osin. Museo muistuttaa, että alueen tai kohteen herkkyys ei ole sidoksissa mihinkään tiettyyn hankkeeseen vaan muodostuu alueen ominaispiirteistä ja siitä, kuinka paljon se kestää muutosta, ei siitä kuinka paljon tuulivoimaloille avautuu mahdollisia näkymiä. Maisemavaikutusten

Tornionlaakson museon johtaja

28.05.2026

§ 76/2026

arviointioppaiden ja IMPERIA-hankkeessa ympäristövaikutusten merkittävyyden arvioinnin tueksi laaditun raportin (Ikäheimo, 2015) mukaan valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittävien maisemien ja kulttuuriympäristöjen herkkyyks muutoksille on pääsääntöisesti erittäin suuri ja maakunnallisten kohteiden ja alueiden suuri.

Tornionlaakson museon pitää hyvänä, että arvioinnin ohjeena käytetään muun muassa viimeisintä Ympäristöministeriön opasta *Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa päivitys 2024*. Kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnin ohjeena on syytä käyttää Ympäristöministeriön julkaisua *Kulttuuriympäristö vaikutusten arvioinnissa* (2013).

Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan arviointisuunnitelmassa esitetty maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnin aiottu toteutustapa vaikuttaa pääosin asianmukaiselta. Museo muistuttaa, että kulttuuriperintöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa tulee historiallisesti arvokkaaseen ympäristöön ja maisemaan kohdistuvien visuaalisten ja fyysisten vaikutusten lisäksi huomioida maiseman historiallinen tunnelma ja luonne. Huomiota tulee kiinnittää esimerkiksi välittömällä vaikutusalueella, lähivaikutusalueella ja ulommalla vaikutusalueella sijaitseviin rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman kohteisiin ja alueisiin kohdistuviin vaikutuksiin ja yhteisvaikutuksiin. Kemijokivarteen sijoittuviin RKY-alueisiin kohdistuviin vaikutuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Niiden osalta museo korostaa myös yhteisvaikutusten arvioinnin tärkeyttä RKY-alueiden jäädessä kahden lähekkäin sijoittuvan tuulivoimahankkeen väliin.

Havainnekuvia, valokuvasoitteita ja karttatarkasteluja on syytä laatia edellä mainituilla vaikutusalueilla sijaitsevista kohteista mieluummin enemmän kuin vähemmän. Näkemäalue-analyysikartat ja havainnekuvat tulee laatia myös yhteisvaikutuksista. Maisemallisten vaikutusten arvioinnissa ja havainnollistamisessa tulee tuoda esiin sekä päiväaikainen että yöaikainen vaikutus maisemaan, myös yhteisvaikutusten osalta. Voimaloiden lapojen liike ja siitä aiheutuva välke on huomioitava myös maisemaan kohdistuvana vaikutuksena.

Analyysikarttojen havainnollisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Näkemäalueanalyysien tuloksia olisi museon näkemyksen mukaan hyvä havainnollistaa *Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa* oppaan mukaisesti myös riittävän tarkoilla karttasovitteilla, joissa on yhdistetty näkemäalueet sekä maiseman ja kulttuuriympäristön alueet ja kohteet, joihin arviointi kohdistuu.

Yhteisvaikutusten osalta erityistä huomiota tulee kiinnittää maisemaan ja kulttuuriperintöön kohdistuviin yhteisvaikutuksiin sekä paikallisesti että seudullisesti. Tornionlaakson museo muistuttaa, että sulkeutuneen metsän näkymiä estävä vaikutus ei tuulivoimalahankkeen elinkaaren aikana ole pysyvä alueella, jossa suurin osa metsistä on talousmetsiä. Metsänhakuut voivat muuttaa paikallisesti tuulivoimaloiden näkyvyyttä merkittävästi hankkeen elinkaaren aikana. Tämä tulee huomioida ja tuoda esiin näkyvyysaluetarkasteluissa.

Museo pitää hyvänä, että maisemavaikutusten osalta on nostettu esiin erityisesti yhteisvaikutukset maisemallisesti arvokkaisiin alueisiin ja että

Tornionlaakson museon johtaja28.05.2026§ 76/2026

Maisemavaikutusten osalta eri hankkeita tarkastellaan laajemmalla alueella, noin 25–40 km etäisyydelle saakka. Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan yksittäisen tuulivoimahankkeen kulttuuriympäristöön ja maisemaan kohdistuvien vaikutusten lisäksi ympäristövaikutusten arvioinnissa keskeiseksi nousevat maisemalliset yhteisvaikutukset muiden lähialueella jo olevien ja suunniteltujen tuulivoimahankkeiden sekä muiden maankäytön hankkeiden kanssa. Muun muassa maisema- ja näkymäanalyysissä tulee tuoda esiin kaikki lähialueen rakennetut, rakenteilla ja suunnitteluvaiheessa olevat hankkeet. Lukuisten samalle alueelle keskittyvien hankkeiden vaikutukset maisemaan sekä perinteisiin elinkeinoihin ja sitä kautta kulttuuriperintöön ovat yksittäistä hanketta laajempia ja merkittävämpiä. Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan näitä vaikutuksia ei voi tarkastella pelkästään hankekohtaisesti, vaan kertautuvat yhteisvaikutukset tulee tunnistaa ja tuoda esiin.

Lausunnon valmisteluun osallistui arkeologisen kulttuuriperinnön osalta arkeologi Hanna Puolakka.

Kallio-Seppä Titta
Tornionlaakson museon johtaja

Jakelu

Lupa- ja valvontavirasto
Museovirasto, Kulttuuriympäristön suojelu yksikkö
Keminmaan kunta
Tervolan kunta
Oulun museo- ja tiedekeskus

Lausuntopyyntö Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Keminmaa ja Tornio

KH 01.06.2026 § 214
655/00.04.03/2026

Kaupunginarkkitehti Harri Ryyänen (etunimi.sukunimi@tornio.fi)

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt lausuntoa Keminmaan ja Tornion alueelle sijoittuvan Kotapalon tuulivoimahankkeen ja 400kV voimajohton YVA-ohjelmaan. Hankkeen Tornioon sijoittuva osa koskee Viitajärven sähköasemalle osoitettua voimajohtovaihtoehtoa SV1.

Lausuntoa on pyydetty 28.5.2026 mennessä. Lausunnon jättämiselle on pyydetty Lupa- ja valvontavirastolta jatkoaikaa 1.6. 2026 saakka.

[Kotapalon tuulivoimahanke ja 400 kV voimajohto, Keminmaa, Tornio](#)

Tornion kaupunki pyytää huomioimaan seuraavat asiat.

Tornion kaupunki pyytää huomioimaan YVA-ohjelmassa Viitajärven sähköaseman lähiympäristöön sijoittuvien akkuvarastohankkeet erityisesti sähkönsiirron riittävyyden ja teknisten edellytysten yhteensovittamisen osalta.

Voimajohtovaihtoehdossa SV1 on osoitettu sähkönsiirto Viitajärven sähköasemalle nykyisen voimajohton pohjoispuolella. Linjaus ylittää Viitajärven yleiskaava 2021:ssä erityisen tärkeäksi merkityn luo-alueen. Yleiskaavamääräyksen mukaan aluetta koskevat suunnitelmat ja toimet on toteutettava siten etteivät ne haittaa näiden alueiden luontoarvoja kohtuuttomasti. Alueen huomiointi YVA-ohjelmassa katsotaan tärkeäksi.

Tornion kaupunki pitää hyvänä periaateena sitä, että sähkönsiirron osalta tarkastellaan myös yhteistyömahdollisuuksia ja samaan johtolinjaan sijoitettavien johtimien selvittämistä esimerkiksi alaorsivarauksilla muiden lähialueiden hankkeiden kanssa.

Tornio pyytää lisäämään listaukseen lähialueiden tuulivoimahankkeissa Tornion valmisteluvaiheessa olevan Valkiavaaran tuulivoimahankkeen (taulukko 2.1), jossa alueelle on suunniteltu 4 voimalaa. Alue muodostaa hanketoimijan yhtenäisen kokonaisuuden Tervolan Valkiavaaran tuulivoimahankealueen kanssa.

Tornion kaupunki pyytää poistamaan Rovavaaran tuulivoimahankealueen kartasta (kuva 2.6) sillä hanketoimija on keskeyttänyt hankkeen esiselvitysvaiheessa tehtyjen luontoarvohavaintojen perusteella.

Tornion kaupunki pitää tärkeänä tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten arviointia näkymien, melun ja välkkeen osalta sekä havainnekuvien

Kaupunginhallitus

§ 214

01.06.2026

tekemistä myös Tornion kaupungin suunnalta katsottua, erityisesti maaseutumaisten asumiskeskittymien ja kulttuurimaisemien osalta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy valmistelutekstistä ilmenevän lausunnon Lupa- ja valvontavirastolle. Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa tämän pykälän osalta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Ote pöytäkirjasta

Kaupunginhallitus

§ 214

01.06.2026

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 214

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Aihe: Lausuntopyyntöne asiassa: LVV-U/40860/2026

Lähetetty: 28.5.2026, 15.41.57

Mistä: Hietämäki Kati (Tukes)<Kati.Hietamaki@tukes.fi>

Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo

Luokat: K2_Lotta

Hei,
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ei anna lausuntoa asiassa.

Terveisin
Kati Hietämäki
Ryhmäpäällikkö, Teolliset prosessit | Head of Unit, Industrial Processes

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Finnish Safety and Chemicals Agency
Opastinsilta 12, 00520 Helsinki
Puh. 029 505 2011 | Tel. +358 29 5052 011
kati.hietamaki (at) tukes.fi

Tiedolla turvallisuutta – vastuullisemmat yritykset ja kuluttajat.

[Tukes.fi](#) | [LinkedIn](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#) | [X](#) | [YouTube](#)

Väylävirasto Trafikledsverket

Lausunto

1 (4)

VÄYLÄ/3428/Vv-01.07/2026

27.5.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo
kirjaamo@lvv.fi

Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö 29.4.2026 (LVV-U/40860/2026)

Lausunto Kotapalon tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Väyläviraston lausuntoa Kotapalon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Kotapalon Tuulivoima Oy suunnittelee Keminmaan Kotapalon alueelle tuulivoimahanketta. Suunniteltu tuulivoima-alue sijoittuu Keminmaan kunnan alueelle, Keminmaan keskustaajamasta noin 14 km koilliseen. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat myös Tornion kaupungin alueelle. Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 6 700 ha. Alueelle suunnitellaan enintään 54 yksikköteholtaan 8–12 MW:n tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä.

YVA-ohjelmavaiheessa toteutusvaihtoehtoja on tunnistettu vain yksi. YVA-menettelyä varten tehtävien selvitysten myötä tieto hankealueen erityisominaisuuksista lisääntyy, jolloin YVA-selostukseen muodostetaan vähintään kaksi toteutusvaihtoehtoa (VE1, VE2). Lisäksi tarkastellaan hankkeen toteuttamatta jättämistä (VE0).

Sähkönsiirto tuulivoima-alueelta on suunniteltu toteutettavan 400 kV:n voimajohtona joko Keminmaan sähköasemalle tai Viitajärven sähköasemalle Tornioon. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kolmea eri reittivaihtoehtoa. Sähkönsiirtoreittivaihtoehdossa SVE1 liittyminen sähköverkkoon toteutetaan noin 17 km pitkänä 400 kV:n voimajohtona Fingridin Viitajärven sähköasemalle reittiä, jonka reitti sijoittuu pääasiassa uuteen johtokäytävään. Vaihtoehdossa SVE2 (16,4 km) ja SVE3 (18,7 km) liittyminen sähköverkkoon toteutetaan 400 kV:n voimajohtona Fingridin Keminmaan sähköasemalle. Reittivaihtoehdot SVE2 ja SVE3 sijoittuvat tuulivoima-alueen ulkopuolella pääasiassa olemassa olevan johtokäytävän rinnalle. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan myös yhteistyömahdollisuuksia muiden lähialueiden hankkeiden kanssa.

Tuulivoima-alueelle ei sijoitu väyliä. Seututie 926 (Tervolantie) on tuulivoima-alueen länsipuolella noin kilometrin päässä ja yhdystie 9262 on tuulivoima-alueen itäpuolella noin kilometrin päässä. Sähkönsiirron vaihtoehdot risteävät sähköistetyn Törmä-Tervola-radan sekä valtatie 4, seututien 926 ja yhdysteiden 19544 ja 19575 kanssa. Kulku

27.5.2026

tuulivoima-alueelle tapahtuu alustavien suunnitelmien mukaan Tervolantieltä Pykäläntielle.

Hankealuetta lähin satama on Kemin ajoksen satama, joka sijaitsee noin 35 km päässä hankealueesta. Tuulivoimarakenteiden kuljetus satamasta tuulivoima-alueelle tapahtuu soveltuvin osin Väyläviraston määrittämiä erikoiskuljetusreittejä pitkin.

Erikoiskuljetusreiteiltä tuulivoima-alueelle kuljetusreitti jatkuu alemman tieverkon teille sekä tuulivoima-alueelle johtaville yksityis- ja metsäautoteille. Voimaloiden osien kuljetusten tapahtuessa Kemin Ajoksen satamasta kuljetukset on mahdollista tuoda koko matkan erikoiskuljetusreittiä pitkin Maulaan asti. Hankkeen arvioitu kuljetusreitti tarkentuu YVA-selostusvaiheessa. Hankkeen oletettava kuljetusreitti ei risteä tasossa rautatien kanssa.

Vaikutuksia liikenteeseen arvioidaan asiantuntija-arviona tarkastelemalla tuulivoima-alueen rakentamiseen ja toimintaan liittyvien kuljetusten määriä ja käytettyjä reittejä sekä vertaamalla kuljetusmääriä teiden nykyisiin liikennemääriin. Tarkastelualueena ovat tuulivoima-alueelle satamista suuntautuvat reitit sekä erityisesti tuulivoima-alueen läheisyyteen sijoittuva yleinen maantieverkko. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota myös liikenneturvallisuuteen ja liikenteen sujuvuuteen, sekä tieverkon soveltuvuuteen rakentamisaikaiselle liikenteelle. Vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kuljetusreittien varrella sijaitsevia mahdollisesti häiriintyviä herkkiä kohteita sekä tiestön parantamistarpeita tuulivoima-alueen ja päätieverkon välillä. Arviointiselostuksessa arvioidaan uusien teiden rakentamisen ja nykyisen tiestön perusparantamisen tarvetta.

Väylävirasto esittää lausuntoaan:

Tuulivoimaloiden sijaintia suhteessa liikenneväyliin ohjeistetaan Väyläviraston tuulivoimalaohjeessa (Liikenneviraston julkaisuja 8/2012), joka tulee huomioida voimaloiden sijoittamisessa. Ohje on päivityksessä. Tuulivoimalan vähimmäisetäisyys on voimalan kokonaiskorkeus (torni + lapa) + suoja-alue maantien keskeltä lukien.

Tuulivoimalahankkeen jatkosuunnittelun aikana on riittävän ajoissa kiinnitettävä huomiota tuulivoimalan osien varastoinnin ja kuljetusreittien selvittämiseen. Tuulivoimalakuljetukset vaativat aina erikoiskuljetusluvan. Erikoiskuljetusluvista lupaviranomaisena toimii Sisä-Suomen elinvoimakeskus. Voimaloiden osien kuljetuksia varten maanteiden, siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen kuljetuksia. Jos rakenteiden vahvistamiselle tai mahdollisten tasoliittymien ym. parantamistoimille, kuten tasoristeyskansien vahvistamiselle ja leventämiselle, todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa sekä liittymien avartamista. Asian osalta tulee olla yhteydessä Lapin elinvoimakeskukseen. Liittymäluvut maanteille myöntää Sisä-Suomen elinvoimakeskus.

Ensisijaisesti tuulivoimalakuljetukset tulisi suunnitella muuta reittiä kuin rautatien tasoristeysten kautta. Jos tasoristeysten käyttö lisääntyy tuulivoimaloiden

27.5.2026

rakentamisaikaisen liikenteen johdosta merkittävästi tai sen käyttötarkoitus muuttuu, on tienpitäjän haettava lisääntyvään tai muuttuvaan käyttöön oikeuttava Väyläviraston lupa. Väylävirasto voi liittää lupapäätökseen tasoristeyksen rakentamista, uudenlaista käyttöä, kunnossapitoa ja poistamista sekä tasoristeykseen liittyvää tietä koskevia ehtoja, joiden toteutus kokonaisuudessaan tai osittain voi jäädä luvanhakijan vastuulle. Tasoristeyslupan tarpeesta voi olla yhteydessä Väylävirastoon, kirjaamo@vayla.fi. Lisätietoja tasoristeysten ylittämisen suunnitteluun ja toteutukseen liittyen on ohjeessa: "Erikoiskuljetukset rautatien tasoristeyksissä" (Väyläviraston julkaisuja 8/2021 v2).

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon kuljettamisreittien suunnittelussa Väyläviraston hanke- ja suunnittelukohteet, jotka löytyvät sivulta: <https://vayla.fi/suunnittelu-rakentaminen>.

Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohdon pylväät estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkkein, on oltava elinvoimakeskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn.

Rautatiealueella voimajohtojen rakentaminen tapahtuu lunastusluvalla. Lunastuslupan lisäksi voimalinjan rakentaminen rautatietä risteävästi vaatii sopimuksen rautatiealueella työskentelystä (ratalaki 36 §). Sopimuksen yhteydessä varmistetaan turvallinen työskentely ja vastuut rautatien risteämässä. Sähköradan ylityksissä tulee olla vapaata tilaa (voimajohdon etäisyys) vähintään 11,5 m + jännitelisä kiskonselästä lukien. Korkeusvaatimus voi olla tätäkin suurempi, mikäli risteämällä kohdalla on muita ratateknisiä laitteita. Väylävirasto allekirjoittaa ja hyväksyy sähköradan ylitykset voimajohtojen osalta.

Rautatiealueelle sijoitettavien rakennelmien, laitteiden ja johtojen sijoittamisessa on noudatettava Väyläviraston ohjeita. Työskenneltäessä ja liikuttaessa rata-alueella ja myös radan suoja-alueella on tarkistettava aina ratatyöluvan tarve. Rautatiealueella ja myös radan suoja-alueella työskenneltäessä ja liikuttaessa on noudatettava Väyläviraston ohjetta Radanpidon turvallisuusohjeet TURO (Väyläviraston ohjeita 111/2023), ohjetta Valtion rataverkon haltijan osaamis- ja pätevyysvaatimukset

27.5.2026

(Väyläviraston ohjeita 43/2024 v3) sekä tarvittaessa Sähkörataohjeita (Liikenneviraston ohjeita 7/2016). Työn tarvitsemista rautatieliikenteen liikennekatkoista on sovittava erikseen Fintraffic Raide Oy:n liikennesuunnittelun kanssa.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluettelo>).

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Lapin elinvoimakeskus.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikön päällikkö Laura Yli-Jama ja esitellyt asiantuntija, ympäristö Katri Kallio.

Jakelu	Väyläviraston kirjaamo Lupa- ja valvontaviraston kirjaamo
Tiedoksi	Tarmo Oikarinen Lapin elinvoimakeskus

Väylävirasto
Trafikledsverket

LAUSUNTO KOTAPALON TUULIVOIMAHANKKEEN YVA-OHJELMASTA

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja **Yli-Jama Laura**
Allekirjoitusaika 28.05.2026 11:50

Allekirjoittaja **Kallio Katri**
Allekirjoitusaika 28.05.2026 19:05

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja Kotapalon tuulivoimahanke YVAO Väylävirasto lausunto.pdf
(187ba04655924a000e1333d9bdaa71807d7599182689babc361aba78e89f81d1)